

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑΣ
ΤΟΜΕΑΣ ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
Μεταπτυχιακό μάθημα ΝΕΦ 600:
Ερευνητική Μεθοδολογία: Νεοελληνικές Σπουδές

Γ. Φαρίνου-Μαλαματάρη και Ανδρέας Λούνης
Τελευταία αναθεώρηση (συμπλήρωση και διόρθωση): Λ. Αραμπατζίδου και Ελένη
Κατσαβέλη

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ
ΓΙΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΣΤΕΣ

Ο παρών κατάλογος διευθύνσεων ιστοσελίδων στο διαδίκτυο –με σύντομες περιλήψεις για το περιεχόμενο κάθε ιστοσελίδας και ιδιαίτερη επισήμανση των τμημάτων που είναι χρήσιμα ως εργαλεία και πηγές έρευνας για τον νεοελληνιστή– παρουσιάζει με αλφαβητική σειρά ορισμένες μόνο διευθύνσεις (με υλικό έγκυρο, επιστημονικά επεξεργασμένο και τεκμηριωμένο) που θεωρούνται χρήσιμες και ανταποκρίνονται στις ανάγκες του ερευνητή φιλόλογου, κυρίως του νεοελληνιστή αλλά μερικώς και του συγκριτολόγου.

<http://www.academyofathens.gr/echome.asp?lang=1>

Ακαδημία Αθηνών: Ο δικτυακός τόπος της Ακαδημίας Αθηνών παρέχει πρόσβαση στη Βιβλιοθήκη της, τις ψηφιακές συλλογές και τα δημοσιεύματά της. Συγκεκριμένα:

<http://www.academyofathens.gr/ecPortal.asp?id=27&nt=18&lang=1>:

Βιβλιοθήκη «Ιωάννης Συκουτρής» της Ακαδημίας Αθηνών: Κύρια αποστολή της Βιβλιοθήκης της Ακαδημίας Αθηνών, όπως καταγράφεται, είναι η πρόσκτηση, φύλαξη, συντήρηση και διαχείριση των βιβλίων, περιοδικών εκδόσεων, δημοσιευμάτων εν γένει, χειρογράφων, χαρτών, σχεδίων, προσωπογραφιών και συλλογών που ανήκουν στην Ακαδημία Αθηνών. Περιλαμβάνει τον κύριο κατάλογο βιβλίων, περιοδικών και άλλου υλικού με πάνω από 140.000 εγγραφές και όλες τις εκδόσεις από το 1901 μέχρι το 1910 (ελληνική βιβλιογραφία 1901-1910), ενώ η ελληνική βιβλιογραφία του 20ού αιώνα συγκεντρώνει τις μονογραφίες στην ελληνική γλώσσα που εκδόθηκαν τον 20ό αιώνα. Η ψηφιακή βιβλιοθήκη «Ιωάννης Συκουτρής» περιλαμβάνει ψηφιοποιημένα τα Πρακτικά (1926-2006) και τις Πραγματείες (1929-2006) της Ακαδημίας Αθηνών και, επίσης, περιέχει τις Βιβλιογραφίες Ε. Legrand, Δ. Γκίνη- Β. Μέζα και Θ. Παπαδόπουλου και 166 εκδόσεις που αναφέρονται στις εν λόγω βιβλιογραφίες. Στη βιβλιοθήκη υπάρχει συλλογή ψηφιοποιημένων χαρτών.

<http://www.academyofathens.gr/ecPortal.asp?id=1426&nt=19&lang=1>:

Οι Ψηφιακές Συλλογές της Ακαδημίας Αθηνών περιλαμβάνουν πέρα από την ψηφιακή βιβλιοθήκη «Ιωάννης Συκουτρής», ψηφιακά ιστορικά αρχεία και διαδραστικό περιεχόμενο.

<http://www.academyofathens.gr/ecPortal.asp?id=102&nt=19&lang=1>:

Τα Δημοσιεύματα της Ακαδημίας Αθηνών διακρίνονται σε Έντυπα και Ηλεκτρονικά.

Τα Έντυπα περιλαμβάνουν: πρακτικά, πραγματείες, μνημεία της ελληνικής ιστορίας, ελληνική βιβλιοθήκη με κείμενα της αρχαίας ελληνικής γραμματείας, δημοσιεύματα κέντρων και γραφείων ερευνών, εκδόσεις του Ιδρύματος Κώστα και Ελένης Ουράνη, εκδόσεις της Επιτροπής Ερευνών, εκδόσεις υπό την αιγίδα της Διεθνούς Ένωσης Κλασικής Αρχαιολογίας και της διεθνούς Ένωσης Ακαδημιών.

Τα ηλεκτρονικά έντυπα περιλαμβάνουν ψηφιοποιημένα τα πρακτικά της Ακαδημίας.

<http://anemi.lib.uoc.gr/>

Ανέμη: Βιβλιογραφική βάση δεδομένων και -μερικώς - ψηφιακή βιβλιοθήκη βιβλιογραφιών, λεξικών, εγκυκλοπαιδειών, καταλόγων, εγχειριδίων, άρθρων, χρονολογιών, ευρετηρίων και άλλων βοηθημάτων που σχετίζονται με όλους τους κλάδους των Νεοελληνικών Σπουδών. Παρέχεται ψηφιακή βιβλιογραφία (15ος - 21ος αιώνας) και αρχαιακό υλικό για την Κρήτη (συλλογή ΜΑΡΚΟΣ ΜΟΥΣΟΥΡΟΣ), ενώ πρόκειται να συμπεριληφθούν οι αρχαιακές συλλογές των Παντελή Πρεβελάκη, Ερρίκου Μοάτσου, Γιώργου Αρβανιτίδη, Άγγελου Παπακώστα. Περιηγητικά κείμενα ελληνικού ενδιαφέροντος παρέχονται στην ψηφιακή συλλογή ΑΝΑΧΑΡΣΙΣ. Παρέχονται ψηφιοποιημένες ιστορίες της λογοτεχνίας, γενική ιστορία του Ελληνικού Έθνους και διάφορα άλλα εγχειρίδια (μελέτες, ποιητικές συλλογές κ.ά), εμπλουτισμένο με ηλεκτρονικούς πίνακες περιεχομένων και ευρετήρια στη ψηφιακή συλλογή ΑΝΤΑΙΟΣ. Ενδεικτικά κάποιοι τίτλοι στους οποίους δίνεται η δυνατότητα πρόσβασης στο πλήρες κείμενο:

Ιστορία της Βυζαντινής λογοτεχνίας του Karl Krumbacher, η έκδοση των *Ευρισκομένων* του Σολωμού (1857), η *Γραμματική της Αιολοδοωρικής* του Χριστόπουλου (1805), η *Bibliographie Hélienne* και η *Bibliographie Albanaise* του Legrand. Επίσης η *Ιστορία του Ελληνικού Έθνους* του Κων. Παπαρηγόπουλου (Τόμος Α'-ΣΤ') και Αργυρίου η *Ιστορία της Ελληνικής Λογοτεχνίας* (τόμος Γ') του Αλέξανδρου Αργυρίου.

Η συλλογή ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ είναι μια ειδική συλλογή με ψηφιοποιημένα βιβλία, έντυπα και λοιπό υλικό σχετικά με τον Ελληνισμό της Αιγύπτου, η οποία περιλαμβάνει επίσης επιλεγμένες νέες εκδόσεις που προσφέρονται μόνο σε ηλεκτρονική μορφή. Η συλλογή ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ φιλοξενεί ποικίλες βιβλιογραφίες προσώπων και θεμάτων, ενώ στην ψηφιακή συλλογή από το ΙΔΡΥΜΑ ΣΥΛΒΙΑΣ ΙΩΑΝΝΟΥ παρέχονται βιβλία και χάρτες αφιερωμένα στο νησί της Κύπρου.

<https://archive.org/>

Internet Archive: Ψηφιακή βιβλιοθήκη που παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενο ιδιαίτερα μεγάλου αριθμού βιβλίων, άρθρων και μελετών από όλο τον κόσμο σε μεγάλο φάσμα γνωστικών αντικειμένων. Πρόκειται για πολυμεσικό ιστότοπο που, εκτός από συμβατικές βάσεις δεδομένων, συνδυάζει οπτικές και ακουστικές βάσεις δεδομένων κάθε τύπου (ταινίες, video, μουσική κλπ.) παρέχοντας πρόσβαση σε βιβλία και κείμενα μέσω ακουστικών και οπτικών μέσων κάθε τύπου. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η ενότητα «Κείμενα» («Texts») που παρέχει πρόσβαση σε μεγάλες βιβλιοθήκες (ΗΠΑ, Καναδά, Παγκόσμια Βιβλιοθήκη), σε συλλογές βιβλίων και στη βάση Project Gutenberg με ψηφιοποιημένο έναν εξαιρετικά μεγάλο αριθμό βιβλίων της παγκόσμιας λογοτεχνίας:

<http://www.gutenberg.org/>

Project Gutenberg: Ηλεκτρονική βάση δεδομένων με πρόσβαση σε ψηφιοποιημένα κείμενα της παγκόσμιας λογοτεχνίας σε πολλές γλώσσες. Ιδιαίτερα σημαντική, λόγω του μεγάλου αριθμού τους, για κείμενα του αγγλοσαξονικού και του γαλλικού χώρου, κυρίως του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα. Στην κατηγορία των γλωσσών με πάνω από 50

κείμενα περιλαμβάνεται και η ελληνική γραμματεία, όπου κυριαρχεί η παρουσία των αρχαίων ελληνικών κειμένων, υπάρχουν όμως και κείμενα της βυζαντινής και της πρώιμης νεοελληνικής γραμματείας και λογοτεχνίας που φτάνουν μέχρι και τον 19ο αιώνα (αρχές 20ού), με τελευταίο χρονολογικά μέχρι στιγμής τον Κωνσταντίνο Θεοτόκη και τον Ίωνα Δραγούμη. Τα κείμενα που θησαυρίζονται είναι συχνά σπάνια και όχι τα αντιπροσωπευτικά ή περισσότερο γνωστά των λογοτεχνών (ποιητών και συγγραφέων), από τους νεότερους των οποίων μπορούν να αναφερθούν ενδεικτικά οι Βηλαράς, Χριστόπουλος (μετάφραση), Κάλβος, Σολωμός, Βαλαωρίτης, Βικέλας, Βιζυηνός, Βλάχος, Βουτιερίδης (μεταφράσεις), Βυζάντιος, Χρηστομάνος, Χρηστοβασίλης, Χατζόπουλος, Παπαδιαμάντης, Νιρβάνας, Εφταλιώτης, Γρυπάρης (μεταφράσεις), Καμπύσης, Καρκαβίτσας, Κονδυλάκης, Κρυστάλλης, Μωραϊτίδης, Παλαμάς, Πάλλης (μεταφράσεις), Παπαντωνίου, Πασαγιάννης (Κώστας), Πολέμης, Πολυλάς (μεταφράσεις), Ψυχάρης, Ραγκαβής (μεταφράσεις), Ροΐδης, Ροδοκανάκης, Σουρής. Τα κείμενα δεν περιλαμβάνουν μόνο πρωτότυπα έργα αλλά και μεταφράσεις των λογοτεχνών και παρατίθενται σε μονοτονικό σύστημα διατηρώντας συχνά την ορθογραφία της εποχής. Περιλαμβάνονται, επίσης, μεταφράσεις στα ελληνικά ξένων λογοτεχνών και διανοητών, από τους οποίους ενδεικτικά μπορούν να αναφερθούν οι Goethe, Gogol, Marx, Μολιέρος, Πρένβost, Shakespeare, Βολταίρος, Wilde, Τολστόι, Ροε.

Πανομοιότυπος ιστότοπος με έργα της παγκόσμιας λογοτεχνίας μεταφρασμένης στα αγγλικά είναι ο ιστότοπος *Great Books Index*

<http://holtz.org/Library/Reference/Great%20Books%20Index.htm>

<http://www.ascsa.edu.gr/index.php/gennadiusgreek/index.php>

Γεννάδειος Βιβλιοθήκη: Η ψηφιακή βιβλιοθήκη της Γενναδείου Βιβλιοθήκης με φωτογραφίες από τη φωτογραφική συλλογή της Dorothy Burr Thompson και τα ιστορικά αρχεία της Γενναδείου Βιβλιοθήκης, καθώς και ψηφιοποιημένες εικόνες επιστολών από την Αλληλογραφία του Ίωνος Δραγούμη.

<http://www.askiweb.eu/index.php?lang=gr>

Αρχεία Σύγχρονης Κοινωνικής Ιστορίας: Εξειδικευμένη σε θέματα ιστορίας των κοινωνικών και πολιτικών κινήματων του 20ού αιώνα, με έμφαση στην ελληνική και διεθνή ιστορία του σοσιαλισμού, του κομμουνισμού και της ευρύτερης Αριστεράς, η βιβλιοθήκη των ΑΣΚΙ αποτελεί, για τα ζητήματα αυτά, ένα από τα πλέον βασικά κέντρα τεκμηρίωσης και μόνιμο σημείο αναφοράς, όσων ασχολούνται με συναφή θέματα. Παρέχεται λεπτομερειακή πληροφόρηση για βιβλιοθήκες και συλλογές προσώπων και φορέων, για ειδικές σειρές μεταξύ των οποίων ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι παλιές εκδόσεις 19ου και αρχών 20ού αιώνα, σειρές ημερήσιου τύπου (1927-2011, όπου διακρίνονται οι εφημερίδες *Ακρόπολις* (1970-1989), *Η Αυγή* (1952-2011), *Το Βήμα* (1969-2001), *Βραδυνή* (1971-1983), *Έθνος* (1981-1995, 1997-2002), *Ελευθεροτυπία* (1975-2002), *Ημερησία* (1991-1994), *Καθημερινή* (1974-2001), *Τα Νέα* (1969-2001), *Ριζοσπάστης* (1927-1936, 1943-1947, 1974-2011)), η συλλογή παράνομου τύπου (1936-1974), μαρτυρίες και εκδόσεις πολιτικών προσφύγων (1950-1980). Εξίσου λεπτομερής είναι η πληροφόρηση για (προσωπικά) αρχεία και συλλογές, ενώ τα οπτικοακουστικά αρχεία συγκομίζουν φωτογραφικό αρχείο, συλλογή αφισών και συλλογή προφορικών μαρτυριών. Μαρτυρίες και κατάλογοι άλλων εκδόσεων καταγράφονται συμπληρωματικά με τις εκδόσεις των ΑΣΚΙ. Ο ιστότοπος παρέχει, επίσης, πρόσβαση σε ψηφιακή βιβλιοθήκη με ψηφιοποιημένα βιβλία, σε αρχειακές και έντυπες ψηφιακές συλλογές, σε ψηφιακό φωτογραφικό αρχείο και στην ψηφιοποιημένη μορφή του περιοδικού *Αρχαιοτάξιο*.

<http://www.auth.gr/lit> και <http://www.lit.auth.gr/>

Τμήμα Φιλολογίας Α.Π.Θ: Η ιστοσελίδα του Τμήματος Φιλολογίας ΑΠΘ όπου μας δίνεται πρόσβαση στην ψηφιοποιημένη μορφή του περιοδικού *Παναθήναια* και στον παρόντα κατάλογο ηλεκτρονικών διευθύνσεων στην ενότητα *Ηλεκτρονικές Διευθύνσεις*. Στην ίδια ενότητα βρίσκεται αναρτημένη η πρώτη έκδοση του γαλλόγλωσσου μυθιστορήματος της Μέλπως Αξιώτη, *République-Bastille* (1948-1949) με φιλολογική επιμέλεια της Μ. Μικέ, που απόκειται στον «Φάκελο Αξιώτη», κατατεθειμένο στο Αρχείο Νεοελληνικής Λογοτεχνίας του Τομέα Μεσαιωνικών και Νέων Ελληνικών Σπουδών. Μέσω της ενότητας *Βιβλιοθήκες* παρέχεται πρόσβαση στην ψηφιακή μορφή του Αρχείου Νεοελληνικής Λογοτεχνίας <http://invenio.lib.auth.gr/collection/Modern%20Greek%20Literature%20Archive>

όπου διατίθενται σε ελεύθερη διαδικτυακή πρόσβαση όσα ψηφιοποιημένα τεκμήρια του αρχείου έχουν ήδη τύχει επιστημονικής επιμέλειας ή φιλολογικής έκδοσης. Το Αρχείο Νεοελληνικής Λογοτεχνίας διατίθεται και σε έντυπη μορφή και περιλαμβάνει αρχεία διαφόρων λογοτεχνών (Αλκ. Γιαννόπουλου, Στρατή Δούκα, Μέλπως Αξιώτη, Βασίλη Βασιλικού, Γιώργου Δέλιου, Οδυσσέα Ελύτη, Μελισσάνθης, Άγγελου Σικελιανού).

<http://www.benaki.gr/bibliology/>

Μουσείο Μπενάκη / Βιβλιολογικό Εργαστήρι Φίλιππος Ηλιού: Εργαστήρι έρευνας για την κοινωνική ιστορία του βιβλίου και κατ' επέκταση για την κοινωνική ιστορία της παιδείας το οποίο είχε ιδεαστεί ο Φίλιππος Ηλιού το 1986. Φιλοξενήθηκε επί σειρά ετών στο Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο (ΕΛΙΑ), όπου οι προσπάθειες επικεντρώθηκαν ιδίως στην συγκρότηση της ελληνικής βιβλιογραφίας του 19ου αιώνα και της ηλεκτρονικής βάσης των συνδρομητών των ελληνικών βιβλίων από το 1749 μέχρι το 1922, καθώς και στην έκδοση έργων υποδομής. Το 2006-2007 εντάχθηκε στα προγράμματα του Μουσείου Μπενάκη συγκροτώντας σταδιακά ένα κύτταρο έρευνας και παιδείας, με επίκεντρο τον ελληνικό 19ο αιώνα. Κύριο έργο αποτελεί η ελληνική βιβλιογραφία του 19ου αιώνα, η πρώτη συνολική καταγραφή των ελληνικών εντύπων των μεταθωνικών χρόνων μέχρι το τέλος του αιώνα. Το υλικό έχει καταγραφεί σε ηλεκτρονικό κατάλογο ο οποίος επιτρέπει πολλαπλές αναζητήσεις και έχει συγκροτηθεί ως εξής:

για την περίοδο 1801-1832 με βάση τον πρώτο και τον δεύτερο τόμο της Ελληνικής Βιβλιογραφίας του 19ου αιώνα του Φίλιππου Ηλιού

για την περίοδο 1833-1863 με βάση την Ελληνική Βιβλιογραφία 1800-1863 των Δημητρίου Γκίνη και Βαλερίου Μέξα, καθώς και τις συστηματικές σειρές προσθηκών που ακολούθησαν

για την περίοδο 1864-1900 με βάση την Ελληνική Βιβλιογραφία 1864-1900 των Φίλιππου Ηλιού και Πόπης Πολέμη.

Ο ιστότοπος παρέχει πληροφόρηση για την πρόσβαση στο αρχείο.

<http://www.biblionet.gr/>

Biblionet: Βάση δεδομένων για τα βιβλία που κυκλοφορούν σε ετήσια βάση. Περιλαμβάνονται πληροφορίες για:

- 180.000 τίτλους βιβλίων που εκδόθηκαν στη χώρα μας, με:

- αναλυτικά βιβλιογραφικά στοιχεία (τίτλος βιβλίου, όνομα συγγραφέα, εκδότης, ISBN, θέμα, ταξινομικός αριθμός Dewey Decimal Classification-DDC, κλπ)

- φωτογραφία εξωφύλλου
- βιογραφικό σημείωμα, φωτογραφία και εργογραφία του συγγραφέα
- εμπορικές πληροφορίες του βιβλίου (διακινητής, τιμή, διαθεσιμότητα και βιβλιοκρισίες)

- 100.000 δημιουργούς (συγγραφείς, μεταφραστές, επιμελητές, επιμελητές σειράς, εικονογράφους, φωτογράφους, ζωγράφους, κ.ά.)

Περιέχει πληροφορίες για τις νέες κυκλοφορίες, τα βιβλία του μήνα, ακόμη και στατιστικά στοιχεία της ελληνικής βιβλιοπαραγωγής.

<http://books.google.com>

Google Books: Κατάλογος βιβλίων από όλο τον κόσμο και όλους τους τομείς γνώσης, όπου μπορεί κανείς να εντοπίσει πλήθος βιβλίων (λογοτεχνικών κειμένων και μελετών / δοκιμίων) και να αντλήσει πληροφορίες, ενώ παρέχεται συχνά η δυνατότητα για προεπισκόπηση ή ανάγνωση τμημάτων των βιβλίων.

<http://catalog.parliament.gr/hipres/help/null/horizon/microfilms.htm> και
<http://catalog.parliament.gr/hipres/help/null/horizon/digital.pdf>

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη της Βουλής: Μηχανή αναζήτησης στο ψηφιακό υλικό της βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων, ιδιαίτερα τη συλλογή ψηφιοποιημένων εφημερίδων. Βλ. Αλφαβητικό, Χρονολογικό και Τοπικό Κατάλογο Μικροταινιών (κυρίως εφημερίδων). Η Βιβλιοθήκη διαθέτει μία από τις πλουσιότερες συλλογές ελληνικών και ξένων εφημερίδων και περιοδικών από τον 18ο αιώνα έως σήμερα. Η Βιβλιοθήκη προχώρησε ήδη σε μικροφωτογράφιση της τρέχουσας παραγωγής ημερήσιων εφημερίδων υψηλής κυκλοφορίας της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης και στη μικροφωτογράφιση εφημερίδων και περιοδικών των περασμένων αιώνων, από όλη την Ελλάδα και την ομογένεια. Είναι στο μεγαλύτερο μέρος της αναζητήσιμη στην ηλεκτρονική διεύθυνση <http://catalog.parliament.gr> όπου παρέχεται πρόσβαση το περιεχόμενο 3.000 τίτλων εφημερίδων και περιοδικών του 19ου και 20ού αιώνα έως το 1943. Οι χρήστες μπορούν να μελετήσουν το ψηφιακό υλικό μετά το 1943 στη Βιβλιοθήκη της Βουλής.

Παράλληλα υπάρχει συγκεκριμένος ιστότοπος που περιλαμβάνει ψηφιοποιημένο το πλήρες κείμενο εκδόσεων της Βουλής των Ελλήνων:

<http://www.parliament.gr/onlinePublishing/index.htm>

Εκδόσεις της Βουλής των Ελλήνων: Από τις εκδόσεις που διατίθενται σε ψηφιοποιημένη μορφή μέσα από τον κόμβο, αυτές που αφορούν κυρίως τον νεοελληνιστή είναι:

- Διονύσιος Σολωμός. *Ανθολόγιο θεμάτων της σολωμικής ποίησης*, εισαγωγή-σχόλια Ερατοσθένης Γ. Καψωμένος, ανθολόγηση Ερατοσθένης Γ. Καψωμένος, Κωνσταντίνα Χαλιάσου, Αθανάσιος Ζήσης, Αθήνα 1998.
- Ερατοσθένης Γ. Καψωμένος, *Ο Σολωμός και η ελληνική πολιτισμική παράδοση. Ερμηνευτική μελέτη*, Αθήνα 1998.
- Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, *Ρήγας Βελεστινλής. Θεωρία και πράξη*, Αθήνα 1998.
- Πασχάλης Μ. Κιτρομηλίδης, *Ρήγα Βελεστινή. Απάνθισμα κειμένων*, Αθήνα 1998.
- Ντίνος Κονόμος, *Ο Γεώργιος Τερτσέτης και τα ερρισκόμενα έργα του*, Αθήνα 1984.

- Κατερίνα Τικτοπούλου (επιμ.), *Ο Ύμνος εις την Ελευθερίαν του Διονυσίου Σολωμού και οι τρεις πρώτες μεταφράσεις του [1825]-Hymn to Liberty by Dionysios Solomos and the first three translations*, Αθήνα 1999.
- Χρήστος Λεοντής, *Καντάτα Ελευθερίας. Ρήγας-Σολωμός-Μακρυγιάννης*, Βουλή των Ελλήνων.

<http://collection.eliterature.org/>

Συλλογή ηλεκτρονικής λογοτεχνίας: Η ηλεκτρονική λογοτεχνία απαρτίζεται από έργα με σημαντικές λογοτεχνικές πλευρές που αξιοποιούν τις δυνατότητες και τα συμφραζόμενα ενός απομακρυσμένου (προσωπικού) ή δικτυωμένου υπολογιστή. Μέσα σε αυτή την ευρεία κατηγορία εμπίπτουν μορφές και πρακτικές, όπως υπερκειμενική αφήγηση και ποίηση εντός και εκτός διαδικτύου, κινητική ποίηση μέσα από διάφορες τεχνολογικές πλατφόρμες, εφαρμογές computer art, διαδραστική μυθοπλασία, μυθιστορήματα στη μορφή email, SMS ή blog, ποιήματα και πεζογραφήματα που δημιουργούνται από τον υπολογιστή είτε διαδραστικά είτε με βάση παραμέτρους που έχουν εισαχθεί από την αρχή, συνεργατικά έργα γραφής που επιτρέπουν στον αναγνώστη να συμμετάσχει στο κείμενο, online λογοτεχνικές επιτελέσεις που αναπτύσσουν νέους τρόπους γραφής. Μια συλλογή εξαιρετικών παραδειγμάτων της ηλεκτρονικής λογοτεχνίας βρίσκεται στους δυο τόμους της **Συλλογής της ηλεκτρονικής λογοτεχνίας**, οι οποίοι δημοσιεύτηκαν το 2006 και το 2011. Αντίστοιχο έργο, με παραδειγματική παρουσίαση της ηλεκτρονικής λογοτεχνίας τις ίδιες περίπου χρονολογίες (2006 και 2010), έχει δώσει και η Οργάνωση για την ηλεκτρονική λογοτεχνία (ELO=Electronic Literature Organization) στον ιστότοπό της **ELO Showcase** (<http://eliterature.org/news/showcase/>).

<http://www.e-yliko.gr/default.aspx>

Η δικτυακή πύλη του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων: Διαθέτει τις ενότητες εκπαιδευτικό υλικό, ενημερωτικό υλικό, επιμορφωτικό υλικό και ειδική αγωγή. Στην ενότητα επιμορφωτικό υλικό μπορεί κανείς να βρει άρθρα για τη λογοτεχνία και έναν αναλυτικό κατάλογο βιβλιοθηκών, όπου ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι ψηφιακές βιβλιοθήκες άλλων χωρών.

<http://www.gak.gr>

Γενικά Αρχεία του Κράτους:

Ιδιαίτερα σημαντική είναι η πληροφόρηση για την ευρωπαϊκή πύλη αρχείων (www.archivesportaleurope.net), ένα on-line εργαλείο έρευνας που βοηθά τους χρήστες όχι μόνο να διερευνήσουν τα πεδία ενδιαφέροντός τους αλλά και να ανακαλύψουν νέους πόρους ερευνητικού υλικού, παρέχοντάς τους την εποπτεία του αρχειακού υλικού στην Ευρώπη στο ποικιλόμορφο αρχειακό και γεωγραφικό πλαίσιο παραγωγής του.

Το μεγαλύτερο ενδιαφέρον βρίσκεται στην ψηφιακή βάση δεδομένων «Αρχειομνημών», η οποία συγκεντρώνει όλες τις επιμέρους ψηφιακές αρχειακές συλλογές και δίνει τη δυνατότητα περιήγησης στις αρχειακές συλλογές των γενικών αρχείων του κράτους, αναζήτησης τεκμηρίων με βάση την αρχειακή περιγραφή τους και εμφάνισης στην οθόνη των ψηφιακών αντιγράφων που εκτείνονται σε εφτά εκατομμύρια σελίδες.

<http://www.hpert-archives.gr/V3/public/main/index.aspx>

Αρχειο της Δημόσιας τηλεόρασης / πρώην ΕΡΤ: Ένας μοναδικός εθνικός πλούτος τηλεοπτικού, ραδιοφωνικού, φωτογραφικού και έντυπου υλικού, που αποτελεί περίπου το 70% του οπτικοακουστικού αρχείου της Ελλάδος, βρίσκεται στο Αρχείο της ΕΡΤ.

Συνολικά, το Αρχείο της ΕΡΤ περιλαμβάνει:

Την **Ταινιοθήκη Τηλεόρασης**: Διαθέτει πάνω από 108.000 ώρες εκπομπών με 90.000 εκπομπές σε βίντεο και 18.000 ταινίες φιλμ από εκπομπές (όπως για παράδειγμα ενημερωτικές, μουσικές, παιδικές, ντοκιμαντέρ, εικαστικά). **Μέρος του Αρχείου της Ταινιοθήκης Τηλεόρασης είναι προσβάσιμο στον διαδικτυακό τόπο και σταδιακά θα εμπλουτίζεται.**

Το **Αρχείο Ειδήσεων Τηλεόρασης**: Διαθέτει ανεκτίμητης ιστορικής αξίας οπτικοακουστικά αρχεία, που φθάνουν τους 50.000 τίτλους ή τα 3.338.000 μέτρα φιλμ (16mm και του εύφλεκτου 35mm). Το αρχαιότερο φιλμ του Αρχείου φέρει τον τίτλο «Βόσπορος» και χρονολογείται κοντά στο 1910. Επίσης, περιλαμβάνει δεκάδες χιλιάδων ρεπορτάζ, ειδήσεις και ενημερωτικές εκπομπές από τις αρχές της δεκαετίας του '60 μέχρι σήμερα. **Μέρος του Αρχείου Ειδήσεων Τηλεόρασης είναι προσβάσιμο στον διαδικτυακό τόπο και σταδιακά θα εμπλουτίζεται.**

Τη **Θεατρική Βιβλιοθήκη Ραδιοφώνου**: Διαθέτει κατάλογο περιεχομένου με θεατρικά έργα. Από αυτά υπάρχει αντιστοιχία κειμένου και ηχογραφημένου έργου για 800 έργα. **Ο κατάλογος περιεχομένου είναι προσβάσιμος στον διαδικτυακό τόπο.**

Τη **Δισκοθήκη-Ταινιοθήκη Ραδιοφώνου**: Διαθέτει περίπου 130.000 μαγνητοταινίες από σπάνιες εκπομπές μουσικής, θεάτρου, λόγου κ.α, που χρονολογούνται από τη δεκαετία του 1950. Η Δισκοθήκη φιλοξενεί 100.000 δίσκους και 26.000 cd με ελληνικό, κλασικό και ξένο ρεπερτόριο που χρονολογούνται από τη δεκαετία του 1950. Το Αρχείο δε διατίθεται επί του παρόντος στον διαδικτυακό τόπο.

Τη **Μουσική Βιβλιοθήκη**: Διαθέτει περίπου 15.000 τίτλους έργων -παρτιτούρες, πάρτες-. Πρόκειται για έντυπες εκδόσεις και χειρόγραφα μουσικών έργων των τελών του 19ου αιώνα έως σήμερα. Κοσμούν τη βιβλιοθήκη το έργο του P. TSCHAÏKOWSKY: «FATUM» POÉME SYMPHONIQUE pour ORCHESTRE OP.77 Edition M.P.BELAÏEFF, Leipzig 1898 και χειρόγραφα μουσικών της ίδιας περιόδου. **Μέρος των έργων αυτών είναι προσβάσιμο στον διαδικτυακό τόπο και σταδιακά θα εμπλουτίζεται.**

Το **Φωτογραφικό Αρχείο-Συλλογές**: Διαθέτει πάνω από 300.000 φωτογραφίες της Μικρασιατικής Εκστρατείας, του Ελληνοϊταλικού Πολέμου και του Αλβανικού Έπους. Συμπληρώνεται με εικόνες από την πολιτική, καλλιτεχνική, κοινωνική ζωή της Αθήνας του 20ου αιώνα και τη δραστηριότητα της Ελληνικής Ραδιοφωνίας και Τηλεόρασης. Η πρώτη φωτογραφία του Αρχείου χρονολογείται από το 1909. **Πλήθος φωτογραφιών είναι προσβάσιμο στον διαδικτυακό τόπο. Σταδιακά οι συλλογές θα εμπλουτίζονται.**

Υπάρχει και μηχανή αναζήτησης (<http://www.hpert-archives.gr/V3/public/main/d--index-archive-search.aspx>), η οποία εξειδικεύεται σε συγκεκριμένο τόπο για τους μαθητές του σχολείου (<http://www.hpert-archives.gr/V3/public/main/ertatschool.aspx>), όπου έχουν αντιστοιχηθεί οπτικοακουστικά αρχειακά τεκμήρια με σχολικά βιβλία, δίνοντάς τους την ευκαιρία να έχουν στη διάθεσή τους επιπλέον χρηστικά μαθησιακά εργαλεία, σχετικά με συγκεκριμένα γνωστικά πεδία.

<http://www.iaen.gr/>

Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας: Ιστοσελίδα του Ιστορικού Αρχείου Ελληνικής

Νεολαίας που περιλαμβάνει ψηφιοποιημένο το πλήρες κείμενο εκδόσεών του. Πρόκειται για ένα ερευνητικό και εκδοτικό πρόγραμμα της Γενικής Γραμματείας Νέας Γενιάς, που από το 1994 και εξής φιλοξενείται στο Ινστιτούτο Νεοελληνικών Ερευνών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών. Ως στόχος του ορίζεται η ανάδειξη της ιστορικής διάστασης των εννοιών νεότητα και παιδική ηλικία, με τη διερεύνηση των μηχανισμών, που καθορίζουν τη σχέση τους με τα δημογραφικά, πολιτισμικά, κοινωνικά και ψυχολογικά συστήματα μέσα στο χρόνο, με διπλό αιτούμενο: τη δυνατότητα αναγωγής τους σε ιστορικές κατηγορίες και τον προσδιορισμό της σημερινής ταυτότητας της ελληνικής νεολαίας.

Τα θέματα περιστρέφονται γύρω από τη νεανική λογοτεχνία, την εκπαίδευση, παιδαγωγικά ζητήματα και πρακτικά συνεδρίων με θέμα την παιδική ηλικία και τη νεότητα. Η ενότητα *Πληροφοριακό υλικό* περιλαμβάνει μια πληθώρα ερευνών και μελετών γύρω από την παιδική ηλικία και τη νεότητα. Πιο συγκεκριμένα, κάτω από τίτλο *Έρευνες* περιέχονται σώματα τεκμηρίων και βιβλιογραφίες για παιδικά και νεανικά έντυπα, ελληνικά παραμύθια, εκπαίδευση, οργανώσεις νεολαίας, Έλληνες νέους στο εξωτερικό, αθλητισμό και νομοθεσία. Επιπλέον, βρίσκονται ψηφιοποιημένες έρευνες ιστοριογραφικού επιπέδου σχετικά με την παιδεία και την εκπαίδευση, τη νεολαία και το στρατό, ζητήματα κοινωνικής ενσωμάτωσης, νοοτροπίες και συμπεριφορές, καθώς και για Έλληνες νέους στο εξωτερικό. Ακόμα βρίσκονται καταχωρημένοι οι κατάλογοι των ομιλιών από τρία συμπόσια: Α' Διεθνές συμπόσιο *Ιστορικότητα της παιδικής ηλικίας και της νεότητας* (Αθήνα 1-5 Οκτωβρίου 1984), Β' Διεθνές συμπόσιο *Πανεπιστήμιο: Ιδεολογία και παιδεία. Ιστορική διάσταση και προοπτικές* (Αθήνα 21-26 Σεπτεμβρίου 1987) και Γ' Διεθνές συμπόσιο *Οι χρόνοι της ιστορίας για μια ιστορία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας* (Αθήνα 17-19 Απριλίου 1997). Στο τμήμα *Ερευνητές και συγγραφείς* βρίσκονται σε αλφαβητική ταξινόμηση μελετητές και συγγραφείς που έχουν ασχοληθεί με το θέμα, καθώς και ψηφιοποιημένες δημοσιεύσεις τους σχετικά με τα παραπάνω ζητήματα. Στην ενότητα *Δημοσιεύματα* υπάρχουν ψηφιοποιημένα 47 βιβλία, από τα οποία αυτά που αφορούν κυρίως τους νεοελληνιστές είναι :

- *Ιστορικότητα της παιδικής ηλικίας και της νεότητας*, (Πρακτικά Συμποσίου), τόμοι Α'+Β', Αθήνα 1986
- *Οι χρόνοι της Ιστορίας. Για μια ιστορία της παιδικής ηλικίας και της νεότητας* (Πρακτικά διεθνούς συμποσίου), Αθήνα 1998
- *Πανεπιστήμιο: ιδεολογία και παιδεία. Ιστορική διάσταση και προοπτικές. Αθήνα 21-25 Σεπτεμβρίου 1987*, (Πρακτικά διεθνούς συμποσίου), τόμοι Α'+Β, Αθήνα 1988.
- *Οντέτ Βαρών, Ελληνικός νεανικός τύπος (1941-1945). Καταγραφή*, τόμοι Α' και Β', Αθήνα 1987.
- *Μάρθα Καρπόζηλου, Ελληνικός νεανικός τύπος (1830-1914). Καταγραφή*, τόμοι Α' και Β', Αθήνα 1987.
- *Panayotis Moullas, Les concours poétiques de l' université d' Athènes 1851-1877*, Athènes 1989.
- *Αγγελική Πανοπούλου - Κώστας Τσικνάκης, Ελληνικός νεανικός τύπος (1936-1941). Καταγραφή*, Αθήνα 1992.
- *Λία Παπαδάκη, Το εφηβικό πρότυπο και η δελφική προσπάθεια του Άγγελου Σικελιανού*, Αθήνα 1995.
- *Βίκυ Πάτσιου, Η Διάπλασις των Παίδων (1879-1922). Το πρότυπο και η συγκρότησή του*, Αθήνα 1987.
- *Κώστας Γ. Τσικνάκης, Ελληνικός νεανικός τύπος (1915-1936). Καταγραφή*, Αθήνα 1986.

<http://lib.eap.gr/>

Ελληνικό Ανοιχτό Πανεπιστήμιο: Πρόκειται για τον ιστότοπο της Βιβλιοθήκης του Ελληνικού Ανοιχτού Πανεπιστημίου. Εκτός από τις διευθύνσεις που υπάρχουν στον δικό μας κατάλογο, χρήσιμες οι διευθύνσεις των ανθολογιών κειμένων και ιδίως οι διευθύνσεις για τα θεωρητικά της λογοτεχνίας. Συγκεκριμένα, στην ενότητα *Ηλεκτρονικές πηγές* υπάρχουν: μηχανή αναζήτησης στο διαδίκτυο που οργανώνει τα αποτελέσματα σε θεματικές ενότητες, ο ιστότοπος των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, βάσεις δεδομένων, ηλεκτρονικά περιοδικά και ηλεκτρονικά βιβλία. Στις βάσεις δεδομένων περιλαμβάνονται οι συλλογές JSTOR, Project Muse, ISI Web of Science με πρόσβαση σε περιοδικές εκδόσεις διακεκριμένων περιοδικών ανά τον κόσμο για τέχνες και ανθρωπιστικές επιστήμες, καθώς και η βάση δεδομένων *Dissertation Abstract International*, όπου δίνεται πρόσβαση σε αναφορές και περιλήψεις διδακτορικών διατριβών και μεταπτυχιακών εργασιών από Αμερικανικά, Βρετανικά και Καναδικά πανεπιστήμια. Στα ηλεκτρονικά περιοδικά περιλαμβάνονται περιοδικά που αφορούν τη σχολή ανθρωπιστικών επιστημών, τη σχολή κοινωνικών επιστημών και τη σχολή θετικών επιστημών και τεχνολογίας. Κάτω από τον τίτλο *Ηλεκτρονικά βιβλία ελεύθερης πρόσβασης*, εκτός από τις διευθύνσεις που βρίσκονται σε αυτόν τον κατάλογο, απαντούν ηλεκτρονικές διευθύνσεις για τους: *Ανδρέα Εμπειρικό, Κωνσταντίνο Καβάφη, Νίκο Εγγονόπουλο*, ιστοσελίδες για ξένες λογοτεχνίες (αγγλική, γαλλική, γερμανική, σουηδική, ισπανική, αυστραλιανή, αυστριακή) και για συγκεκριμένους λογοτέχνες, όπως ο John Milton και η Jane Austen, ιστοσελίδες των Πανεπιστημίων του Michigan, της Indiana, του Chicago, της Virginia, της Pennsylvania και του Yale, ιστοσελίδες για την αγγλόγλωσση Αναγέννηση, ρομαντισμό, βικτωριανή εποχή και γυναικεία ταξιδιωτική λογοτεχνία. Σε αυτή τη σελίδα βρίσκονται, επίσης, κάποιες προσεγγίσεις κειμένων.

<http://www.eens.org/>

Ευρωπαϊκή Εταιρεία Νεοελληνικών Σπουδών: Ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Εταιρείας Νεοελληνικών Σπουδών (EENS). Παρέχει πληροφορίες για τη διδασκαλία και την έρευνα των νεοελληνικών σπουδών και συναφών γνωστικών αντικειμένων. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον στο τμήμα *Δημοσιεύσεις* παρουσιάζουν οι ενότητες α) Ψηφιακά Βιβλιογραφικά Αποκόμματα που ανανεώνονται ανά τρίμηνο (με Ελληνικά θέματα από το *Annuaire Historique Universel* των ετών 1821-1831 και από τη στήλη «Lettres Neo-Grecques» (Νεοελληνικά Γράμματα) 1899-1935 στο περιοδικό *Mercure de France*), β) Συνέδρια της Εταιρείας γ) το πρόγραμμα και το πλήρες κείμενο των ανακοινώσεων του Γ' (Βουκουρέστι, 2-4 Ιουνίου 2006) και του Δ' (Γρανάδα, 9-12 Σεπτεμβρίου 2010) Ευρωπαϊκού συνεδρίου της EENS δ) τα δημοσιεύματα, όπου οι μελετητές μπορούν να αναρτήσουν μελέτες και άρθρα γύρω από τις νεοελληνικές σπουδές και όπου βρίσκονται καταχωρημένες μελέτες για τη διασπορά, τις θεολογικές σπουδές, τη λογοτεχνία, τα μεταφραστικά ζητήματα, τις νεοελληνικές σπουδές κ.ά. Επίσης στο τμήμα *Πληροφορίες* και στην ενότητα *Υπερσύνδεσμοι* παρέχει ενδιαφέροντες συνδέσμους με: 1) το αρχείο Καβάφη (βλ. σχετ. λήμμα), 2) το βιβλιογραφικό εργαστήριο «Φίλιππος Ηλιού», 3) την ψηφιακή συλλογή «Κοσμόπολις» (<http://xantho.lis.upatras.gr/kosmopolis/>), 4) το Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού (<http://www.snhell.gr/>) (βλ. λήμμα) 5) Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών [Ίδρυμα Μανόλη Τριανταφυλλίδη].

<http://www.eie.gr/nhrf/institutes/inr/index-gr.html>

Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών: Παρέχει πρόσβαση στον Τομέα Νεοελληνικών Ερευνών του Ινστιτούτου Ιστορικών Ερευνών, του οποίου πεδίο μελέτης του είναι ο Νέος Ελληνισμός

από τον 15ο αιώνα ως τις μέρες μας. Για να μελετηθεί το παραπάνω πεδίο σε όλες του τις εκφάνσεις, ο τομέας Νεοελληνικών Ερευνών εκπονεί επιμέρους προγράμματα και έργα στους τομείς της ιστορίας του πολιτισμού, της οικονομικής και κοινωνικής ιστορίας, καθώς και της σύγχρονης πολιτικής ιστορίας. Διαθέτει τα ακόλουθα προγράμματα:

- 1) **Πανδέκτης. Ψηφιακός Θησαυρός Ιστορίας και Πολιτισμού.** Σύντομες ψηφιακές συλλογές. (Νεοελληνική Εικονιστική Προσωπογραφία, Ταξιδιωτική Γραμματεία, 15ος - 19ος αιώνας, Τεκμήρια ελληνικής χαρτογραφίας, Μετονομασίες των Οικισμών της Ελλάδας, Αρχείο Εραλδικών Μνημείων του Ελλαδικού χώρου, Έλληνες Ζωγράφοι μετά την Άλωση 1450 - 1830, Οι λειτουργοί της ανώτατης μέσης και δημοτικής εκπαίδευσης, Ελληνικός Τύπος του Εξωτερικού, Βιομηχανικές και Βιοτεχνικές Επιχειρήσεις στο Αιγαίο, Μοναστηριακά Αρχεία- Έγγραφα Αγίου Όρους και Πάτμου, Αρχαίες Ελληνικές και Λατινικές Επιγραφές, Μακεδονικό Βασίλειο: Τα χάλκινα νομίσματα).
- 2) **Ήλιος. Αποθετήριο Ε. Ι. Ε.** Δικτυακό αποθετήριο παροχής επιστημονικού και άλλου υλικού του Ε.Ι.Ε.
- 3) **Αργώ/ Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική βιβλιοθήκη Ινστιτούτου Νεοελληνικών Ερευνών.** Παρέχει πρόσβαση στις παρακάτω βάσεις δεδομένων: *Βιβλιοθήκη Βορείων Χωρών, Νορβηγικό Ινστιτούτο Αθηνών, Ιταλική Αρχαιολογική Σχολή Αθηνών, Κ.Ε.Ρ.Α, ΙΒΕ-ΙΝΕ/ΕΙΕ, Ολλανδικό Επιστημονικό Ινστιτούτο Αθηνών, ΕΜΝΕ.ΜΝΗΜΩΝ, Βιβλιοθήκη Π.Ι.Ο.Π, Ελληνικό Κέντρο Ψυχικής Υγιεινής και Ερευνών, Βιβλιοθήκη Κέντρου Μικρασιατικών Σπουδών, Αλφα Τράπεζα.*

Επίσης, οι ψηφιακές εκδόσεις:

- 4) *The Historical Review / La review historique:* Περιοδικό όπου μπορούν να εντοπιστούν δημοσιεύσεις για τη νεοελληνική αλλά και την ξένη λογοτεχνία.
- 5) *Τετράδια Εργασίας:* Περιοδική έκδοση που περιλαμβάνει υλικό λογοτεχνικού, ιστορικού, κοινωνικού και ανθρωπιστικού περιεχομένου.
- 6) **Instrumenta Studiorum Neohellenica Ψηφιακή Βιβλιοθήκη.** Περιλαμβάνει ελληνικά προεπαναστατικά περιοδικά (*Αθηνά, Καλλιόπη, Μέλισσα, Το Μουσείον, Ερμής ο Λόγιος, Ειδήσεις Διά τα Ανατολικά Μέρη, Ελληνικός Τηλέγραφος, Φιλολογικός Τηλέγραφος*) και παρέχει πρόσβαση στο πλήρες κείμενό τους. Ακόμα διαθέτει βιβλιογραφίες, καταλόγους και ευρετήρια αρχείων καθώς και ευρετήρια χειρογράφων.
- 7) **Ετήσια διάλεξη Κ.Θ. Δημαρά.** Ψηφιοποιημένη η ετήσια διάλεξη που συνήθως περιστρέφεται σε ζητήματα του Διαφωτισμού και είναι αφιερωμένη στον Κ.Θ. Δημαρά.

www.ekt.gr και <http://www.ekt.gr/info-serv/diglib/index.html>

Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης: Υπάγεται στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών. Είναι ο εθνικός οργανισμός για την τεκμηρίωση, την πληροφόρηση και την υποστήριξη σε θέματα επιστήμης, έρευνας και τεχνολογίας. Ο δικτυακός τόπος του ΕΚΤ (www.ekt.gr) εξελίσσεται σε ολοκληρωμένη πύλη πρόσβασης σε περιεχόμενο επιστήμης, έρευνας και τεχνολογίας και εξατομικευμένες υπηρεσίες πληροφόρησης. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το ψηφιακό περιεχόμενο του ιστότοπου, συγκεκριμένα: η Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Επιστήμης και Τεχνολογίας, τα Ηλεκτρονικά Αποθετήρια, οι Ηλεκτρονικές Εκδόσεις. Αυτά που μας ενδιαφέρουν άμεσα είναι:

- το Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών,
- κατάλογοι ελληνικών ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών,
- κατάλογοι δημοσίων και δημοτικών βιβλιοθηκών,

- κατάλογοι βιβλιοθηκών από Ευρώπη και Αμερική (π.χ. Βιβλιοθήκη Κογκρέσου, Πανεπιστημίου Οξφόρδης),
- ο συλλογικός κατάλογος περιοδικών του ΕΚΤ.

Πρόκειται κυρίως για βιβλιογραφική βάση που παρέχει πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων:

<http://www.ekt.gr/info-serv/diglib/index.html>

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Επιστήμης και Τεχνολογίας: Παρέχει κατατοπιστικές πληροφορίες για μια σειρά βιβλιοθηκών και δίνει πρόσβαση στις ακόλουθες ενότητες:

- 1) *Αποθετήρια ανοικτής πρόσβασης.* Περιλαμβάνουν μια πληθώρα ηλεκτρονικών σελίδων με υλικό για τις ανθρωπιστικές και άλλες επιστήμες. Παρέχεται ελεύθερη πρόσβαση σε αρχείο ερευνητικών δεδομένων και μεταδεδομένων, διδακτορικές διατριβές, βιβλία, μελέτες, επιστημονικές δημοσιεύσεις, εκπαιδευτικό υλικό, ανοικτό λογισμικό και οπτικοακουστικές εφαρμογές. Ειδικότερα περιλαμβάνονται
 - α) το Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών όπου συγκεντρώνονται όλες οι διδακτορικές διατριβές που έχουν εκπονηθεί σε ελληνικά πανεπιστημιακά ιδρύματα και αυτές που έγιναν από Έλληνες διδάκτορες σε πανεπιστήμια του εξωτερικού και αναγνωρίστηκαν από τον ΔΟΑΤΑΠ. Είναι ψηφιοποιημένες και υπάρχει η δυνατότητα πρόσβασης στο πλήρες κείμενο.
 - β) ο Ήλιος, Αποθετήριο του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών, που περιλαμβάνει ψηφιακό περιεχόμενο από διάφορους επιστημονικούς κλάδους και, στην ανανεωμένη του μορφή, παρέχει εξελιγμένα εργαλεία αναζήτησης, πλοήγησης και ελεύθερης πρόσβασης στις ψηφιακές συλλογές του.
 - γ) ο Πανδέκτης, που περιλαμβάνει επιστημονικό υλικό του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών για τις ανθρωπιστικές επιστήμες, την ιστορία και τον πολιτισμό.
 - δ) το Αποθετήριο Εκπαιδευτικού Περιεχομένου για την Ακρόπολη, που ενσωματώνει υλικό του Τομέα Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης της Υπηρεσίας Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης και υποστηρίζει την αναπαράσταση και ερμηνεία του παρελθόντος.
 - ε) η Ψηφιακή Ζωοφόρος του Παρθενώνα, η ψηφιακή αναπαράσταση της ζωφόρου του Παρθενώνα που συμβάλλει στην ανάδειξη και προβολή πολιτιστικού περιεχομένου.
 - στ) το αποθετήριο ΕΛ/ΛΑΚ και το Αποθετήριο του Ιστορικού Αρχείου Αιγαίου «Εργάνη» που παρέχει πληροφορίες για την αστική τάξη της Λέσβου του 19ου και 20ού αιώνα.
- 2) *Περιοδικά ανοικτής πρόσβασης.* Στο χώρο αυτό υπάρχει κατάλογος με 14 ηλεκτρονικά βιβλία, 15 ηλεκτρονικά περιοδικά και 44 πρακτικά συνεδρίων. Τα περιοδικά που περιλαμβάνουν λογοτεχνικό υλικό είναι: *Εώα και Εσπέρια, Historical Review - La revue historique, Μνήμων* και *Ερανοστής*.
- 3) *Ψηφιοποιημένες ελληνικές συλλογές.* Εκτός από κάποια που αναφέρθηκαν και στα αποθετήρια ανοικτής πρόσβασης, η ενότητα αυτή περιλαμβάνει τις ακόλουθες ψηφιοποιημένες ελληνικές συλλογές: Ψηφιακή Βιβλιοθήκη - Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Διά Βίου Μάθησης, Ψηφιακή Βιβλιοθήκη - Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Σερρών, Ψηφιακή Βιβλιοθήκη - Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Λειβαδειάς, Αθήνα - Ακαδημία Αθηνών: Ανακοινώσεις, ομιλίες και μελέτες της ακαδημίας Αθηνών, Τα χάλκινα νομίσματα του Μακεδονικού Βασιλείου. Ιδιαίτερος λόγος πρέπει να γίνει για το τμήμα Αθήνα - Ακαδημία Αθηνών. Ειδικότερα, στο τμήμα αυτό παρέχεται πρόσβαση σε αρκετές βάσεις δεδομένων, εκ των οποίων εκτός αυτών που αναφέρθηκαν ενδιαφέρουν οι:
 - α) Γλαύκα: Βιβλιογραφική βάση για την ελληνική κοινωνία και τον ελληνισμό 1800-σήμερα. Περιλαμβάνει 40.000 τίτλους, πάνω από 20.000 άρθρα περιοδικών και 4.000 ελληνικές και ξένες διατριβές).

β) grARGOS: Συλλογικός ενοποιημένος κατάλογος με τα στοιχεία των δημόσιων 12 καταλόγων των συλλογών 14 βιβλιοθηκών (μεταξύ των οποίων το Ινστιτούτο Νεοελληνικών Σπουδών του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (Ε.Ι.Ε.), το Ινστιτούτο Βυζαντινών Ερευνών του Ε.Ι.Ε., και η Γεννάδειος Βιβλιοθήκη) που έχουν αντικείμενο μελέτης κυρίως τον ελληνικό πολιτισμό και άλλους βαλκανικούς. Περιλαμβάνει έργα που είναι γραμμένα στην ελληνική ή έχουν τόπο έκδοσης την Ελλάδα από τον 15ο αιώνα ως το 1998)

δ) intARGOS: Περιλαμβάνει έργα που είναι γραμμένα σε ξένες γλώσσες και εκδομένα εκτός Ελλάδος από το 15ο αιώνα ως το 2002, με αντικείμενο μελέτης κυρίως τον ελληνικό πολιτισμό

ε) Νεοελληνική Προσωπογραφία: Βιβλιογραφικές εγγραφές για 3.000 περίπου πρόσωπα, Έλληνες και ξένους (ιδίως διανοούμενους, λογοτέχνες, τυπογράφους, στρατιωτικούς, πολιτικούς) που έδρασαν κυρίως κατά τον 18ο και 19ο αιώνα, με έμφαση σε λιγότερο γνωστά πρόσωπα.

στ) ΕΛΙΑ: Ελληνικά ημερολόγια 19ου - 20ού αιώνα (παλαιότερο είναι του 1809: βλ. <http://www.elia.org.gr/>)

ζ) ΑΘΗΝΑ: Ακαδημία Αθηνών. Περιλαμβάνει 4.000 βιβλιογραφικές εγγραφές κυρίως μονογραφιών σημαντικών προσώπων του 20ού αιώνα (π.χ. Παλαμάς, Δροσίνης, Φωκίων Νέγρης, Καραθεοδωρή, Αιγινήτης, Ρεμούνδος, Ζέγγελης, Μαρινάτος, Αλεβιζάτος, Π. Κανελλόπουλος, Τσάτσος, Κασμάτης, Γερουλάνος, Ξ. Ζολώτας.) που ήταν μέλη της Ακαδημίας Αθηνών. Παρέχεται πρόσβαση στο πλήρες κείμενο του κάθε τεκμηρίου. Εδώ μπορεί κανείς να δει ψηφιοποιημένη τη *Βιβλιογραφία Γκίνη - Μέξα* και την *Ελληνική Βιβλιογραφία (1466-1600)* του Θωμά Παπαδόπουλου.

η) *Βιβλιογραφία ιστορίας και νέου ελλητισμού (1973-1982)*, που καταγράφει το σύνολο των δημοσιευμάτων, ελληνικών και ξένων, που αφορούν στις ποικίλες διαστάσεις της (πολιτική, κοινωνική, οικονομική, πολιτισμική), την ιστορία του νέου ελλητισμού. Εκτός από τα καθαρά «ιστορικά» λήμματα, περιλαμβάνει και μελέτες γύρω από τη φιλολογία, επιστήμη, τέχνη κ.λ.π., όταν η πραγμάτευση του θέματος έχει γίνει με ιστορική προοπτική (π.χ. Σαγγάριος : *εποποιία και καταστροφή στη Μικρά Ασία* του Δ. Φωτιάδη (1974), *Εμφύλιος Πόλεμος 1945-1949* του Δ. Βλαντά (1979).

- 4) *Ηλεκτρονικά περιοδικά*. Περιέχονται ηλεκτρονικά περιοδικά της βιβλιοθήκης ΕΚΤ/ΕΙΕ, τη βάση JSTOR 'Arts and sciences II Collection', ηλεκτρονικά περιοδικά της κοινοπραξίας Heal-link και περιοδικά ελεύθερης πρόσβασης. Αυτά προέρχονται από το ΕΚΤ, το Directory of Open Access Journals, το FreeMedicalJournals.com, το PubMed Central, το BioMed Central, το HighWire, το J-STAGE και το ScieELO.
- 5) *Διεθνείς Βάσεις Δεδομένων* Περιλαμβάνει συλλογή βάσεων δεδομένων του ΕΚΤ και Heal-Link. Από την πρώτη μας ενδιαφέρουν κυρίως οι Arts and Humanities Citation Index, Atla Religion Database, DYABOLA, Linguistics and Language Behaviour Abstracts, Social Sciences Citation Index.
- 6) *Λεξικά - Βιβλία*.
- 7) *Ελληνικές Βάσεις Δεδομένων*, όπου συναντούμε, επιπλέον από όσα είδαμε παραπάνω, τον συλλογικό κατάλογο επιστημονικών περιοδικών ARGOS, συλλογικό κατάλογο βιβλίων και μονογραφικών σειρών δημόσιων βιβλιοθηκών, τίτλους και στοιχεία περιοδικών ελληνικών επιστημονικών & τεχνολογικών βιβλιοθηκών και στοιχεία επιστημονικών & τεχνολογικών βιβλιοθηκών του Συλλογικού Καταλόγου Περιοδικών
- 8) *Εθνικός Συλλογικός Κατάλογος Επιστημονικών Περιοδικών*. Παρουσιάζει τα βιβλιογραφικά δεδομένα 81.887 επιστημονικών περιοδικών, έντυπων και ηλεκτρονικών, που διαθέτουν στις συλλογές 200 ελληνικές βιβλιοθήκες στις συλλογές τους.

- 9) *Ειδικές Θεματικές Συλλογές*. Αφορούν τους εξής τομείς: Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, Ψηφιακές Βιβλιοθήκες, Ηλεκτρονικές Πηγές στην Κοινωνία της Πληροφορίας.
- 10) *Επιλεγμένες πηγές στο διαδίκτυο*. Περιλαμβάνει περισσότερες από 100 επιλεγμένες πηγές στο διαδίκτυο που αφορούν διάφορα γνωστικά αντικείμενα. Από τις παρούσες κατηγορίες μας ενδιαφέρουν οι: Ανθρωπιστικά - Κοινωνικά Θέματα - Εκπαίδευση, Εγκυκλοπαίδειες - Λεξικά - Βιβλία και οι Μηχανές Αναζήτησης.

<http://www.ekebi.gr/frontoffice/portal.asp?cnode=299&cpage=NODE>

Εθνικό Κέντρο Βιβλίου (ΕΚΕΒΙ): Διαθέτει αρχεία που αφορούν όλους τους επιμέρους κλάδους στην αλυσίδα του βιβλίου:

1) *Αρχείο συγγραφέων:*

- α) Αρχείο Ελλήνων Λογοτεχνών από τον 18ο αιώνα έως το 1935. Κάθε λήμμα περιλαμβάνει σύντομο βιογραφικό σημείωμα και φωτογραφία, ενδεικτική βιβλιογραφία και εργογραφία.
- β) Αρχείο σύγχρονων Ελλήνων συγγραφέων και φωτογραφικό λεύκωμα. Κάθε συγγραφικό λήμμα περιλαμβάνει βιογραφικό σημείωμα, πλήρη εργογραφία, τίτλους βραβείων και διακρίσεων, μεταφραστικό έργο και μεταφράσεις, απόσπασμα χαρακτηριστικού έργου, που δεν υπερβαίνει τις 800 λέξεις, φωτογραφία, οπτικοακουστικό υλικό (ηχογραφημένες ή βιντεοσκοπημένες αναγνώσεις διάρκειας 3 λεπτών σε ψηφιακή μορφή), αλλά και επίσημες ιστοσελίδες, ιστολόγια και διαδικτυακούς τόπους, που παρουσιάζονται ως σύνδεσμοι για να αποκτήσουν οι χρήστες πρόσβαση σε ευρύτερο πληροφοριακό υλικό.
- γ) Παράλληλα με το Αρχείο Σύγχρονων Ελλήνων Συγγραφέων λειτουργεί το Αρχείο Ελλήνων Λογοτεχνών που έχουν γεννηθεί από τον 19ο αιώνα έως το 1940. Το Αρχείο Ελλήνων Λογοτεχνών έχει συγκροτηθεί σε συνεργασία με το Ελληνικό Λογοτεχνικό και Ιστορικό Αρχείο (ΕΛΙΑ) και περιλαμβάνει βιογραφικό, εργογραφία και βιβλιογραφία, καθώς και φωτογραφίες συγγραφέων και χειρογράφων.
- δ) Φωτογραφικό λεύκωμα του Γιωάννη Γιωαννέτι: Το 2004 στο πλαίσιο του προγράμματος «Ελλάδα τιμώμενη χώρα στη Διεθνή Έκθεση Βιβλίου του Τορίνου» παρουσιάστηκε η φωτογραφική έκθεση «Στο φως των Μουσών» του γνωστού Ιταλού φωτογράφου Γιωάννη Γιωαννέτι, που επιμελήθηκε ο νεοελληνοιστής Maurizio De Rosa, επιλέγοντας 201 αντιπροσωπευτικούς Έλληνες συγγραφείς με φόντο τοπία, νησιά και πόλεις της σημερινής Ελλάδας.
- ε) Αφιέρωματα σε μεγάλους λογοτέχνες με βιογραφία, βιβλιογραφία, εργογραφία, κείμενα και αρχείο μεταφρασμένων βιβλίων. Φιλοξενεί στον κόμβο του έξι προσεγγίσεις πάνω στη βιβλιοθήκη του Στρατή Τσίρκα.
- 2) Το επικοινωνιακό υλικό για 100 σύγχρονους Νεοέλληνες συγγραφείς (βιογραφία, εργογραφία, αποσπάσματα από κριτικές κτλ) που ετοιμάστηκε για την 53η Διεθνή Έκθεση Βιβλίου της Φραγκφούρτης το 2001, όταν τιμώμενη χώρα ήταν η Ελλάδα. (<http://www.greece2001.gr/13.html>).
- 3) Αρχείο λογοτεχνικών βραβείων. Κρατικών και μη. Πανόραμα των λογοτεχνικών επιλογών και βραβεύσεων της μεταπολεμικής Ελλάδας (Κρατικά, Ακαδημίας Αθηνών, Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη, ΕΚΕΒΙ/ΕΡΤ, Βραβεία των Δώδεκα, Βραβεία Αναγνωστών του ΕΚΕΒΙ κ.ά.). Από το 1951 αρχίζουν «Τα Βραβεία των Δώδεκα» και από το 1956 τα Κρατικά βραβεία. Επίσης, από το 1972 η Ακαδημία Αθηνών τιμά είτε το σύνολο του έργου είτε τις συγκεκριμένες προσπάθειες των λογοτεχνών. Από το 1996 το περιοδικό *Διαβάζω* ανακοίνωσε την αθλοθέτηση των δικών του λογοτεχνικών βραβείων, ενώ το Βραβείο Αναγνωστών που καθιέρωσε το

ΕΚΕΒΙ το 2005, έδωσε τη δυνατότητα στο κοινό να επιλέγει και να ψηφίζει το δικό του ελληνικό μυθιστόρημα. Η λίστα βραβείων διεξοδικά είναι η ακόλουθη: Βραβεία της Ακαδημίας Αθηνών (από το 1972), Ίδρυμα Κώστα και Ελένης Ουράνη (Βραβεία της Ακαδημίας Αθηνών), Βραβείο Αναγνωστών (το καθιέρωσε το ΕΚΕΒΙ το 2005), Βραβείο Νικηφόρου Βρεττάκου (1993-1998), Βραβεία της Γυναικείας Λογοτεχνικής Συντροφιάς, Βραβεία του περιοδικού (δε)κατα, Βραβεία του περιοδικού Διαβάζω (από το 1996), Βραβεία της Ομάδας των Δώδεκα (1951-1966), Ελληνογερμανικό Βραβείο Μετάφρασης (ΕΚΕΒΙ/Ινστιτούτο Γκαίτε), Βραβεία μετάφρασης ΕΚΕΜΕΛ, Κρατικά βραβεία (από το 1956), Βραβεία του Κύκλου του Ελληνικού Παιδικού Βιβλίου, Βραβείο Φρειδερίκου Μάθιους (1992-2001), Βραβεία του περιοδικού «να ένα μήλο», Βραβείο Μαρίας Περ. Ράλλη (1977 - 2001), Βραβείο Παναγιώτη Φωτέα.

- 4) *Αρχείο εικονογράφων.* Η σελίδα βρίσκεται υπό κατασκευή.
- 5) *Αρχείο Μεταφραστών.* Πληροφορίες για αρχεία μεταφραστών (στο ΕΚΕΜΕΛ), βιβλιογραφία μεταφρασεολογίας, αρχείο μεταφρασμένων βιβλίων (μεταφράσεις Νίκου Καζαντζάκη). Επί του παρόντος η σελίδα βρίσκεται υπό κατασκευή.
- 6) *Αρχείο Εκδοτών.* Η αναζήτηση γίνεται κατά όνομα, περιοχή και θεματική κατηγορία.
- 7) *Αρχείο Βιβλιοπωλείων.* Η αναζήτηση γίνεται κατά όνομα, περιοχή, νομό, γλώσσα και κατηγορία Βιβλιοπωλείου.
- 8) *Αρχείο Βιβλιοθηκών.* Η αναζήτηση γίνεται κατά είδος Βιβλιοθήκης, Επωνυμία, Φορέα, Πόλη και Νομό.
- 9) *Αρχείο Μεταφρασμένων Ελληνικών Βιβλίων.* Υπάρχουν αναλυτικά στοιχεία γύρω από τα μεταφρασμένα έργα Ελλήνων συγγραφέων που ως επί το πλείστον έχουν εκδοθεί μετά το 1900. Μέχρι τώρα βρίσκονται καταχωρημένες πάνω από 19.000 εγγραφές και η έρευνα συνεχίζεται ώστε να διευρυνθεί ο αριθμός των εγγραφών. Περιλαμβάνονται τα εξής στοιχεία: Συγγραφέας στη γλώσσα μετάφρασης, Τίτλος και υπότιτλος στη γλώσσα μετάφρασης, Μεταφραστής επιμελητές εικονογράφοι, Τόπος έκδοσης, Εκδότης, Έτος, Σελίδες, Σειρά και αριθμός σειράς, Τίτλος πρωτοτύπου, ISBN, Σημειώσεις
- 10) *Αρχείο Περιοδικών.* Ο ιστότοπος περιέχει κατάλογο περιοδικών λόγου και στοχασμού, ψηφιοποιημένα περιοδικά λόγου και στοχασμού και ψηφιακές συλλογές άλλων φορέων. Στον κατάλογο περιοδικών λόγου και στοχασμού το υλικό ταξινομείται στις ακόλουθες κατηγορίες: Περιοδικά Λόγου, Περιοδικά Ανθρωπιστικών Επιστημών, Περιοδικά Κοινωνικά-Πολιτικά, Πολιτιστικά Περιοδικά και Επετηρίδες. Για κάθε περιοδικό παρέχονται τα βασικά στοιχεία του. Το τμήμα *ψηφιοποιημένα περιοδικά λόγου και στοχασμού* περιέχει ολόκληρα τα τεύχη των παρακάτω περιοδικών: *Νέα Εστία* (1927-2004), *Οδός Πανός* (2007), *Πλανόδιον* (2003 -2009), *Περίπλους* (2003), *Το Δέντρο* (1978-1992), *Η Λέξη* (100 τεύχη) *Οροπέδιο* (2006-2009), *Intellectum* (2006-2008). Στο τμήμα ψηφιακές συλλογές άλλων φορέων περιλαμβάνονται η ψηφιακή συλλογή «Κοσμόπολις» και η ψηφιακή συλλογή «Πλειάς».
- 11) *Ανθολογία ελληνικής ποίησης.* Ανθολογούνται 137 Έλληνες ποιητές από τον Διονύσιο Σολωμό και μετά. Ανθολογούνται με τρία ή και περισσότερα ποιήματα, τρία κριτικά αποσπάσματα και εργοβιογραφικά στοιχεία. Ανθολογούνται και 5 Κύπριοι ποιητές. Το ευρετήριο ταξινομεί τους ποιητές σε αλφαβητική σειρά.
- 12) *Αρχείο «Βιβλίο και Τέχνη»:* Έκθεση Καλλιτεχνικής Βιβλιοδεσίας, Αρχείο Εικαστικής Απεικόνισης Βιβλίου & Ανάγνωσης και Διαγωνισμός Φωτογραφίας Αναγνώστες & Βιβλίο. Το αρχείο εικαστικής απεικόνισης βιβλίου και ανάγνωσης παρουσιάζει το βιβλίο στην ελληνική εικαστική απεικόνιση από το τέλος του 19ου αιώνα μέχρι τις μέρες μας και περιλαμβάνει πάνω από 300 έργα. Στο αρχείο εικαστικής απεικόνισης

υπάρχει επίσης αλφαβητικός κατάλογος ζωγράφων.

- 13) *Επιστήμες του Ανθρώπου*. Βασίζεται σε πρόγραμμα που ξεκίνησε το 2001 και προέβλεπε τη χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης για την έκδοση υψηλών ποιοτικά έργων σε τομείς που σχετίζονται με τις ανθρωπιστικές επιστήμες όπως: Φιλοσοφία, Επιστημολογία, Ιστορία, Κοινωνιολογία, Ανθρωπολογία, Οικονομία, Δίκαιο, Πολιτική, Επιστήμη, Γλωσσολογία, Θεωρία της Λογοτεχνίας, Ψυχανάλυση κ.ά. Μέχρι σήμερα έχουν εκδοθεί 76 από τα 110 έργα που επιλέχθηκαν.
- 14) *Θεματικές εκθέσεις*. Συλλογές βιβλίων από τις έξι θεματικές ενότητες της Διεθνούς Έκθεσης Βιβλίου Θεσσαλονίκης: Η αρχαιότητα και εμείς, βιβλίο και ιστορία, πολιτικό βιβλίο, βιβλία για το ταξίδι, κρασί και άλλοι γευστικοί πειρασμοί κ.ά.
- 15) *Αρχείο Ημερίδων για Βιβλιοθήκες*. Συγκεντρωμένες οι εισηγήσεις-παρουσιάσεις από τις ημερίδες και συνέδρια που διόργανωσε το ΕΚΕΒΙ με άλλους φορείς για τις βιβλιοθήκες και τους βιβλιοθηκονόμους στα πλαίσια της Διεθνούς Έκθεσης Βιβλίου Θεσσαλονίκης.
- 16) *Κέντρα φιλοξενίας λογοτεχνών*. Πρόκειται για κατάλογο 90 κέντρων φιλοξενίας σε πόλεις ανά την Ευρώπη και τη Μεσόγειο και αφορά πεζογράφους, ποιητές, μεταφραστές και μελετητές.
- 17) *Αρχείο κριτικών λογοτεχνίας*. Περιλαμβάνει κριτικούς που συνέβαλαν στην πληρέστερη θέωρηση της λογοτεχνίας του α' μισού του 20ού αιώνα. Στο αρχείο βρίσκονται διάφορα στοιχεία όπως χρονολόγιο, αποσπάσματα βιβλιοκρισιών, δείγμα λογοτεχνικής γραφής και κατάλογοι εργοβιογραφίας. Τα κείμενα προέρχονται από περιοδικά, επιθεωρήσεις, στήλες εφημερίδων και αφιερωματικούς τόμους.

<http://www.elia.org.gr/>

Ε.Λ.Ι.Α.: Η ιστοσελίδα του Ελληνικού Λογοτεχνικού και Ιστορικού Αρχείου (ΕΛΙΑ). Από το 2009 αποτελεί τμήμα του Μορφωτικού Ιδρύματος Εθνικής Τράπεζας (Μ.Ι.Ε.Τ.) Επικεντρώνεται στη συλλογή, μελέτη και έκδοση αρχειακού και έντυπου υλικού του 19ου και 20ού αιώνα που αφορά την ιστορική εξέλιξη και πνευματική ανάπτυξη της Ελλάδας. Περιλαμβάνει πάνω από 1000 αρχεία ιστορικού, λογοτεχνικού, οικονομικού και καλλιτεχνικού περιεχομένου. Από τα αρχεία του ΕΛΙΑ μας ενδιαφέρουν ιδιαίτερα τα *ιστορικά* και τα *λογοτεχνικά αρχεία*. Τα *Ιστορικά Αρχεία* καλύπτουν κυρίως τα γεγονότα του 19ου και 20ου αιώνα, ωστόσο σε κάποια έγγραφα υπάρχουν αρχεία που ανάγονται στον 17ο και στον 18ο αιώνα. Στα *Λογοτεχνικά Αρχεία* είναι καταχωρημένα 200 αρχεία Νεοελλήνων λογοτεχνών αλλά και αρχεία κριτικών, φιλολόγων, εκδοτών εφημερίδων και περιοδικών. Το *Τμήμα Ελληνισμού της Αιγύπτου* διαθέτει πλούσιο αρχειακό, φωτογραφικό και έντυπο υλικό. Περιλαμβάνει τα αρχεία των σημαντικότερων ελληνικών κοινοτήτων της Αιγύπτου. Ιδιαίτερα αξιόλογο είναι το φωτογραφικό υλικό και η συλλογή καρτ-ποστάλ για τον ελληνισμό της Αιγύπτου. Το *Φωτογραφικό Αρχείο* του Ε.Λ.Ι.Α εκτείνεται χρονικά από το 1860 ως σήμερα, παρακολουθώντας την ιστορία του ελληνικού κράτους και των ελληνικών κοινοτήτων εκτός των συνόρων του και διαθέτει 68.000 ψηφιακές εικόνες. Η *Συλλογή Χαρτών* περιέχει πάνω από 2.000 χάρτες για την περίοδο 1830-1950 για τον ελλαδικό αλλά και ευρύτερα το βαλκανικό χώρο. Τα *Τεκμήρια Παραστατικών Τεχνών και Μουσικής* αφορούν τη θεατρική, κινηματογραφική και μουσική ελληνική δραστηριότητα του 19ου και του 20ού αιώνα. Ο κατάλογος αρχείων του ΕΛΙΑ περιλαμβάνει 1049 εγγραφές. Οι *Ψηφιοποιημένες Συλλογές Ε.Λ.Ι.Α* στοχεύουν στην ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και στη διάδοση του ελληνικού πολιτισμού σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Ειδικότερα, η ιστοσελίδα παρέχει: α) βιβλιογραφική ενημέρωση για τον κατάλογο των

αρχείων που διαθέτει β) ηλεκτρονικό κατάλογο της βιβλιοθήκης του ΕΛΙΑ γ) On-line βιβλιογραφία του Γρηγορίου Ξενόπουλου δ) άρθρα πλήρους κειμένου για την Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας (βασίζονται στον τόμο Μ. Ζ. Κοπιδάκης (επιστ. επιμ.), *Ιστορία της Ελληνικής Γλώσσας*, ΕΛΙΑ, Αθήνα 1999).

Επίσης δίνει τη δυνατότητα στον χρήστη να δει τις ψηφιακές συλλογές του: α) Φωτογραφικό Αρχείο (68.000 ψηφιακές εικόνες), β) Καρτ Ποστάλ (10.000 επιλεγμένες και ψηφιοποιημένες εικόνες, κυρίως τόπων της Ελλάδας, των Βαλκανίων, της Αιγύπτου και της Τουρκίας), γ) Τύπος και Εφημέρα (περιλαμβάνει περίπου 10.000 τίτλους ελληνικών εφημερίδων και περιοδικών που εκδόθηκαν στην Ελλάδα ή το εξωτερικό, 1.300 περίπου ετήσια ημερολόγια, προεκλογικές αφίσες, φέιγ βολάν, διπλώματα και άλλα τεκμήρια του κοινωνικού, οικονομικού και πολιτικού βίου), δ) Συλλογή Καλλιτεχνικής Ζωής (περιλαμβάνει θεατρικά προγράμματα, κινηματογραφικές αφίσες, παρτιτούρες του 19ου και 20ου αιώνα).

Ακόμη η ιστοσελίδα διαθέτει ηλεκτρονικά τη στήλη «**Αρχειακά**» της εφημερίδας *Το Βήμα*.

<http://www.europeana.eu/portal/>

Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη: Η Europeana, η διαθέσιμη επιγραμμικά και σε πολυμέσα ευρωπαϊκή βιβλιοθήκη παρέχει πρόσβαση σε περισσότερα από δύο εκατομμύρια βιβλία, χάρτες, ηχογραφήσεις, φωτογραφίες, αρχειακά έγγραφα, πίνακες και ταινίες, προερχόμενα από τις εθνικές βιβλιοθήκες και τα πολιτιστικά ιδρύματα των 27 κρατών μελών της ΕΕ. Στόχος είναι όλοι όσοι ενδιαφέρονται για τη λογοτεχνία, τις τέχνες, τις επιστήμες, την πολιτική, την ιστορία, την αρχιτεκτονική, τη μουσική ή τον κινηματογράφο να βρουν εδώ δωρεάν και γρήγορη πρόσβαση στις σημαντικότερες συλλογές και τα αριστουργήματα της Ευρώπης, σε μια ενιαία εικονική βιβλιοθήκη μέσω μιας διαδικτυακής πύλης διαθέσιμης σε όλες τις γλώσσες της ΕΕ.

Είναι ενδιαφέρον ότι υπάρχει η ευχέρεια να κάνει κανείς αναζήτηση με βάση τη γλώσσα της χώρας που επιθυμεί. Όσον αφορά τη νεοελληνική λογοτεχνία υπάρχει πλούσιο ψηφιακό υλικό μέσα από το οποίο διαγράφεται κυρίως ως στόχος η μνημείωση και όχι τόσο -τουλάχιστον προς το παρόν- η πλήρης παράθεση ψηφιοποιημένων κειμένων. Για παράδειγμα, είναι εντυπωσιακό ότι υπάρχουν αναρτημένα τα αυτόγραφα του Σολωμού, όχι όμως πλήρη, αντιπροσωπευτικά του έργα. Υπάρχει, επίσης, πλούσιο φωτογραφικό υλικό για τους λογοτέχνες (π.χ. Παπαδιαμάντης, Παλαμάς, Καβάφης, Καζαντζάκης, Σεφέρης), ακόμη και πλούσια αναφορά έργων για κάποιους (π.χ. Παπαδιαμάντης, Παλαμάς), παρέχεται όμως περιορισμένη προεπισκόπηση των έργων τους.

<http://gallica.bnf.fr/>

Bibliothèque Nationale de France: Η ιστοσελίδα της Bibliothèque Nationale de France περιέχει μεταξύ άλλων ψηφιοποιημένα κείμενα που έχουν σχέση με την Ελλάδα, όπως κείμενα περιηγητών. Επίσης κείμενα Γάλλων συγγραφέων. Χρήσιμες οι ψηφιοποιημένες ενότητες «La presse quotidienne dans Gallica» και «Périodiques» με μεγάλη ποικιλία παλαιότερων λογοτεχνικών περιοδικών και εφημερίδων (*La Croix, Le Figaro, Le Temps, Le Petit Parisien, Le Petit Journal*). Περιέχει περιοδικά του 19ου αιώνα και μπορεί κανείς να κατεβάσει ολόκληρα έργα Γάλλων συγγραφέων, όπως οι Zola, Flaubert κ.α.

<http://genesis.ee.auth.gr/dimakis/periodica.htm>

Σύγχρονη ελληνική ποίηση. Καταχωρημένα περιοδικά: Δικτυακός τόπος του Χρήστου Δημάκη όπου φιλοξενούνται ψηφιοποιημένα τμήματα παλιότερων τευχών 58 περιοδικών (και 592 τευχών) λογοτεχνίας, κριτικής και θεωρίας. Πάνω από το εξώφυλλο κάθε τεύχους

υπάρχει πίνακας όπου επισημαίνονται τα στοιχεία του περιοδικού (πεζογραφικά και ποιητικά έργα). Σε αρκετά τεύχη εντοπίζονται αφιερώματα σε λογοτέχνες. Τα ψηφιοποιημένα περιοδικά του ιστότοπου είναι τα ακόλουθα: *Αιολικά Γράμματα* (3 καταχωρήσεις, 1998-1999), *η άλως* (2 καταχωρήσεις, 1996, 2001), *Ανατολικός* (6 καταχωρήσεις, 1998-2000), *Αντι-Παραθέσεις* (12 καταχωρήσεις, 2000-2004), *GRAMMA* (3 καταχωρήσεις, 1999-2001), *Γραφή* (11 καταχωρήσεις, 2000-2002), *Δέλεαρ* (7 καταχωρήσεις, 2000-2005), *Η Δεξαμενή* (10 καταχωρήσεις, 1997-2001), *Έλευσις* (1 καταχώρηση, 2000), *Ελίτροχος* (2 καταχωρήσεις, 1998-1999), *Εμβόλιμον* (9 καταχωρήσεις, 1994-2003), *Ενδοχώρα* (14 καταχωρήσεις, 2000-2003), *Εντευκτήριο* (21 καταχωρήσεις, 1998-2004), *Επτανησιακά φύλλα* (8 καταχωρήσεις, 1998-2003), *Εξώπολις* (5 καταχωρήσεις, 1998-2001), *Ευθόνη* (10 καταχωρήσεις, 2000-2001), *Hellenic Quarterly* (4 καταχωρήσεις, 2000-2003), *Θέματα λογοτεχνίας* (10 καταχωρήσεις, 1996-1999), *Ίβυκος* (3 καταχωρήσεις, 1999-2000), *Ίνδικτος* (11 καταχωρήσεις, 1995-1999), *Κέντρων* (4 καταχωρήσεις, 1996-1999), *Η Κινιστέρνα (πρώην Δεξαμενή)* (4 καταχωρήσεις, 2002-2004), *η λέξη* (26 καταχωρήσεις, 1999-2004), *Ο λόγος* (online), *Μακεδονικόν Ημερολόγιον* (1 καταχώρηση, 2000), *Μανδραγόρας* (19 καταχωρήσεις, 1993-2007), *Μοριάς* (5 καταχωρήσεις, 2000-2001), *μουσικός λόγος* (4 καταχωρήσεις, 2000-2002), *να ένα μήλο* (3 καταχωρήσεις, 2002-2003), *Νέα Αριάδνη* (15 καταχωρήσεις, 1998-2002), *Νέα Εστία* (64 καταχωρήσεις, 1999-2007), *Νέα Πορεία* (19 καταχωρήσεις, 1999-2003), *Νέα Σκέψη* (29 καταχωρήσεις, 1999-2002), *νεο επιπεδο* (5 καταχωρήσεις, 1991-2000), *ΝΕΥΣΙΣ* (7 καταχωρήσεις, 1996-2002), *Οδός Πανός* (18 καταχωρήσεις, 1999-2004), *Οκτασέλιδο του Μπιλιέτου* (26 καταχωρήσεις, 1994-2001), *Πανδώρα* (14 καταχωρήσεις, 1997-2004), *Ο παρατηρητής* (3 καταχωρήσεις, 1998-1999), *η παρέμβαση* (1 καταχώρηση, 2007), *Πάροδος* (9 καταχωρήσεις, 1986-1993), *παρουσία* (9 καταχωρήσεις, 1999-2003), *Περίγραμμα* (3 καταχωρήσεις, 1997-2000), *Περίπλους* (33 καταχωρήσεις, 1984-2003), *Πλανόδιον* (8 καταχωρήσεις, 1999-2003), *Πνευματική Ζωή* (16 καταχωρήσεις, 1999-2007), *POETRY Greece* (6 καταχωρήσεις, 2000-2002), *Ποίηση* (9 καταχωρήσεις, 1998-2002), *Πόρφυρας* (24 καταχωρήσεις, 1998-2004), *ρωγμές* (1 καταχώρηση, 2007), *σημείο* (1 καταχώρηση, 1992), *σημειώσεις* (9 καταχωρήσεις, 1993-2003), *Τετράμηννα* (11 καταχωρήσεις, 1987-1998), *ΤΕΧΝΟΠΑΙΓΝΙΟΝ* (1 καταχώρηση, 2003), *τα τραμάκια* (9 καταχωρήσεις, 1997-2001), *Ύλαντρον* (3 καταχωρήσεις, 2001-2002), *Ύφος* (4 καταχωρήσεις, 1998-2001), *ΦΙΛΟΛΟΓΟΣ* (8 καταχωρήσεις, 1998-2004), *φράση* (1 καταχώρηση, 2003).

Τα παραπάνω περιοδικά είναι προσβάσιμα με εξαίρεση το περιοδικό *Ο λόγος*.

<http://genesis.ee.auth.gr/dimakis/POETS/POETS.html>

Σύγχρονη ελληνική ποίηση. Οι ποιητές και η ποίησή τους: Στον παραπάνω διαδικτυακό τόπο του Χρήστου Δημάκη, εκτός από τα περιοδικά με προτεινόμενα αφιερώματα σε συγκεκριμένους ποιητές, βρίσκεται ψηφιοποιημένο ανθολόγιο με 980 ποιητές και 4186 ποιήματα. Η οργάνωση του υλικού γίνεται σε δυο στήλες. Στην 1η ταξινομούνται οι συγγραφείς αλφαβητικά και στη 2η παρατίθενται ψηφιοποιημένα έργα τους. Σε περίπτωση που για κάποιον συγγραφέα βρίσκονται ψηφιοποιημένα περισσότερα του ενός έργα, ταξινομούνται και αυτά με βάση τον τίτλο τους σε αλφαβητική σειρά. Δεξιά από τον τίτλο του δηλώνεται σε παρένθεση το περιοδικό στο οποίο έχει δημοσιευτεί το ποίημα.

<http://genesis.ee.auth.gr/dimakis/Thasos/Arxiloxos.html>

Ο Αρχίλοχος στο διαδίκτυο: Πρόκειται για μια πρώτη προσπάθεια παρουσίασης στο διαδίκτυο σημαντικών κλασικών και σύγχρονων κειμένων.

<http://www.greek-language.gr/greekLang/literature/index.html>

Πόλη για την ελληνική γλώσσα. Νεοελληνική Λογοτεχνία: Οργανωμένο ηλεκτρονικό περιβάλλον για τη νεοελληνική λογοτεχνία και τη μελέτη της. Περιλαμβάνει: ειδικευμένους οδηγούς ενημέρωσης για δικτυακούς τόπους, ηλεκτρονικά προϊόντα και μεταπτυχιακές σπουδές. Επίσης: βιβλιογραφικούς οδηγούς για τα λογοτεχνικά περιοδικά, τα νεοελληνικά διηγήματα των τελευταίων δεκαετιών και για τις λογοτεχνικές μεταφράσεις (από και προς τη νέα ελληνική). Περιλαμβάνονται ακόμα ανθολογίες λογοτεχνικών κειμένων, επιλεγμένες μελέτες για τη νεοελληνική λογοτεχνία και για μεταφρασεολογικά ζητήματα, καθώς και υλικό για την υποστήριξη της διδασκαλίας της λογοτεχνίας.

Αναλυτικότερα:

-Στην ενότητα με τον τίτλο *Εργαλεία*, υπάρχει συμφραστικός πίνακας λέξεων (Concordance) στο ποιητικό έργο του Γιώργου Σεφέρη. Ο συμφραστικός πίνακας λέξεων αποτελεί ένα εξειδικευμένο λεξικό όπου κάθε λεξικός τύπος ενός, λογοτεχνικού συνήθως, κειμένου καταγράφεται όσες φορές απαντάται στο έργο αυτό πάντα συνοδευόμενος από τα άμεσα συμφραζόμενά του (context, έκτασης κατά κανόνα ενός στίχου ή μιας αράδας) και από ακριβείς παραπομπές. Το σύνολο των λεξικών τύπων οργανώνεται σε ένα αλφαβητικό ευρετήριο. Ο συγκεκριμένος συμφραστικός πίνακας λέξεων αφορά τις συλλογές *Ποιήματα*, *Τετράδιο Γυμνασμάτων Β'*, *Τα εντεπίζικα* και *Ποιήματα με ζωγραφίες σε μικρά παιδιά*.

-Η ενότητα με τον τίτλο *Βιβλιογραφίες* αφορά τις μεταφράσεις της νεοελληνικής λογοτεχνίας σε άλλες γλώσσες (συστηματική καταγραφή με αναλυτικές πληροφορίες ανά μετάφραση / έκδοση), τις μεταφράσεις ξένων λογοτεχνικών έργων προς τα νέα ελληνικά (μεταφραστική παραγωγή αυτοτελώς εκδομένη ή δημοσιευμένη σε έντυπα του μείζονος ελληνισμού κατά την περίοδο 1880-2005), τις αυτοτελείς εκδόσεις νεοελληνικών διηγημάτων από το 1974 ως το 2002 και τα λογοτεχνικά περιοδικά από το 1974 ως σήμερα. Τέλος, κάτω από τον τίτλο *Περί μετάφρασης* συγκεντρώνεται εκτενής βιβλιογραφία για μείζονα μεταφρασεολογικά ζητήματα. Η βιβλιογραφία είναι ενημερωμένη έως το 2000.

-Στην ενότητα με τον τίτλο *Ανθολογίες* περιλαμβάνονται: Ανθολόγηση νεοελληνικής λογοτεχνίας (19ος - 20ός αιώνας), παλαιότερες ανθολογίες νεοελληνικής λογοτεχνίας, ανθολόγιο μεταφρασμένης νεότερης ευρωπαϊκής λογοτεχνίας, ανθολόγηση μεταφρασμένων ποιημάτων και διηγημάτων και βιβλιοθήκη λογοτεχνικών και κριτικών κειμένων. Ειδικότερα:

Η *Ανθολόγηση νεοελληνικής λογοτεχνίας (19ος - 20ός αι.)* περιλαμβάνει αντιπροσωπευτικά δείγματα της λογοτεχνίας του αθηναϊκού ρομαντισμού των χρόνων 1830-1880, της γενιάς του 1880 και των επιγόνων της των πρώτων δεκαετιών του 20ού αιώνα.

Στις *Παλαιότερες ανθολογίες νεοελληνικής λογοτεχνίας* παρατίθενται σε σαρωμένη μορφή (scanned) τέσσερις ανθολογίες της νεοελληνικής λογοτεχνίας, πλαισιωμένες από αναλυτικές κατατοπιστικές εισαγωγές: 1) *Πανελλήνιος Ανθολογία ήτοι απάνθισμα των εκλεκτότερων ποιημάτων* του Δημητρίου Κοκκινάκη (1899) 2) *Λύρα. Ανθολογία της νεωτέρας ελληνικής ποιήσεως* του Ιωάννη Πολέμη (1910) 3) *Οι νέοι. Εκλογή από το έργο των νέων Ελλήνων ποιητών 1910-1920*, του Τέλλου Άγρα (1922) 4) *Οι νέοι διηγηματογράφοι*, του Α.Δ. Παπαδήμα (1923).

Το *Ανθολόγιο μεταφράσεων νεότερης ευρωπαϊκής λογοτεχνίας* περιλαμβάνει μεταφρασμένα 78

πεζογραφικά και ποιητικά κείμενα της νεότερης ευρωπαϊκής λογοτεχνίας. Πρόκειται για τα κείμενα του ανθολόγιου μεταφράσεων νεότερης ευρωπαϊκής λογοτεχνίας της Β' Λυκείου.

Η *Ανθολόγηση μεταφρασμένων ποιημάτων και διηγημάτων* αφορά μεταφρασμένα κείμενα της νεότερης και σύγχρονης παγκόσμιας λογοτεχνίας, οργανωμένα σε δύο ενότητες:

1) Ανθολόγιο Ποιημάτων (90 ποιήματα), 2) Ανθολόγιο Διηγημάτων (30 διηγήματα). Η ταξινόμησή τους είναι σε αλφαβητική σειρά με βάση το όνομα του συγγραφέα.

Η *Βιβλιοθήκη λογοτεχνικών και κριτικών κειμένων* περιλαμβάνει ευρετήρια που επιτρέπουν την απευθείας αναζήτηση (ανά συγγραφέα και τίτλο έργου) την ανάγνωση και χρήση των λογοτεχνικών και κριτικών κειμένων της ενότητας για τη Νεότερη Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία: 1) ευρετήριο νεοελληνικής πεζογραφίας 2) ευρετήριο νεοελληνικής ποίησης 3) ευρετήριο νεοελληνικών κριτικών κειμένων 4) ευρετήριο μεταφρασμένης πεζογραφίας 5) ευρετήριο μεταφρασμένης ποίησης 6) ευρετήριο μεταφρασμένων κριτικών κειμένων.

- Η ενότητα με τίτλο *Μελέτες* περιέχει ψηφιοποιημένες μελέτες για γραμματολογίες της νεοελληνικής λογοτεχνίας, για τη νεοελληνική λογοτεχνία, για τη γλώσσα της λογοτεχνίας και τη γλώσσα της μετάφρασης και για τη λογοτεχνική μετάφραση. Στις *Γραμματολογίες Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* καταγράφονται και σχολιάζονται οι ιστορίες της νεοελληνικής λογοτεχνίας. Οι γραμματολογίες παρουσιάζονται οργανωμένες σε δύο ενότητες: 1) χρονικά - κατάλογοι - ιστοριοδιφία (19ος) 2) Η ώρα της σύνθεσης: από την κριτική στην ιστορία (20ός). Στις *Μελέτες για τη νεοελληνική λογοτεχνία* πραγματοποιείται μια κριτική παρουσίαση των σπουδαιότερων μελετών του 20ού αιώνα. Οι μελέτες περιστρέφονται γύρω από τους θεματικούς άξονες: μετάφραση, εκδόσεις ψηφιακές, σύγχρονες ποιητικές ανθολογίες, κρητική λογοτεχνία, διαφωτισμός, λογοτεχνία των Επτανήσων. Στο *Η γλώσσα της λογοτεχνίας και η γλώσσα της μετάφρασης* μεταφέρονται τα πρακτικά ημερίδας πάνω σε θεωρητικά ζητήματα της διαγλωσσικής μετάφρασης, με κεντρικό σημείο αναφοράς την ελληνική γλώσσα (ως γλώσσα υποδοχής ή / και αφετηρίας).

Στη *Λογοτεχνική μετάφραση* περιέχεται υλικό για ζητήματα ιστορίας θεωρίας και κριτικής της μετάφρασης.

- Κάτω από τον τίτλο *Διδασκαλία - Εκπαίδευση. Νεότερη ευρωπαϊκή λογοτεχνία*, συγκεντρώνεται υποστηρικτικό υλικό για τη διδασκαλία της νεότερης ευρωπαϊκής λογοτεχνίας (Β' Λυκείου).

- Η ενότητα με τίτλο *Οδηγοί και πηγές* περιλαμβάνει διαδικτυακές πληροφορίες για τη νεοελληνική λογοτεχνία, τη νεότερη ευρωπαϊκή λογοτεχνία και για μεταπτυχιακές σπουδές στη νεοελληνική λογοτεχνία. Η ενότητα *Η λογοτεχνία στο διαδίκτυο* περιλαμβάνει τις υποενότητες *Νεοελληνική λογοτεχνία* και *Νεότερη ευρωπαϊκή λογοτεχνία*. Στην υποενότητα *Νεοελληνική λογοτεχνία* περιέχονται διαδικτυακοί τόποι για τη νεοελληνική λογοτεχνία. Αναλυτικότερα βρίσκονται καταχωρημένες προσωπικές ιστοσελίδες Ελλήνων συγγραφέων, ιστοσελίδες τρίτων για Έλληνες συγγραφείς, ηλεκτρονικά ανθολόγια νεοελληνικής λογοτεχνίας, ηλεκτρονικά αρχεία και πύλες, ελληνικά και ξένα, για τη νεοελληνική λογοτεχνία, ηλεκτρονικά ανθολόγια κριτικών και θεωρητικών κειμένων, ηλεκτρονικά περιοδικά νεοελληνικής λογοτεχνίας και ιστοσελίδες έντυπων λογοτεχνικών περιοδικών.

Διατίθενται σε ηλεκτρονική μορφή πέντε λεξικά: 1) *Ελληνο-αγγλικό λεξικό* του Γεωργακά, (τόμ. Α'- στοιχείο Α) 2) *Λεξικό της Κοινής Νεοελληνικής* του ιδρύματος Μανόλη Τριανταφυλλίδη 3) *Αντίστροφο Λεξικό της Νέας Ελληνικής* της Άννας Αναστασιάδη -

Συμεωνίδη , 4) *Επιτομή του Λεξικού της Μεσαιωνικής Ελληνικής Δημόδους Γραμματείας* του Εμμανουήλ Κριαρά 5) *Λεξικό γλωσσολογικών όρων*, επιστημονική ευθύνη: Μαρία Θεοδωροπούλου, επιστημονικός σύμβουλος: Γιάννης Βελούδης. Παρέχεται στον χρήστη η δυνατότητα είτε να επιλέγει συγκεκριμένες πληροφορίες για κάθε λήμμα είτε να έχει στη διάθεσή του ολόκληρο το άρθρο. Υπάρχει επίσης δυνατότητα παράλληλης αναζήτησης. Διατίθενται τέλος και λεξικογραφικές ασκήσεις.

Πέρα από τους ενημερωτικούς οδηγούς για μεταπτυχιακές σπουδές στη νεοελληνική λογοτεχνία, παρέχεται διαρκής ενημέρωση για συναφείς φιλολογικές δραστηριότητες (ημερίδες, συνέδρια κ.ά.)

http://www.haef.gr/el/Library/VivliothikiKollegiouAthinon/Selected_places/Digital_libraries

Βιβλιοθήκη του Κολλεγίου Αθηνών/ Κολλεγίου Ψυχικού: Εκτός από τις ελληνικές ψηφιακές βιβλιοθήκες, οι οποίες παρατίθενται και στον παρόντα κατάλογο, υπάρχει και κατάλογος ξένων ψηφιακών βιβλιοθηκών με σύντομη περίληψη και περιεχόμενα. Πιο συγκεκριμένα, ο κατάλογος περιέχει τις ακόλουθες ελληνικές ψηφιακές βιβλιοθήκες: *Αθήνα - Ακαδημία Αθηνών, Ανέμη, Εκδόσεις της Βουλής των Ελλήνων - Ψηφιακή Βιβλιοθήκη, Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών, Ελληνομνήμων, Ιστορικό Αρχείο Ελληνικής Νεολαίας, Κείμενα, Κοσμοπόλις - Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Πάτρας, Μικρός Απόπλους: αρχαία ελληνικά κείμενα, Μικρός Απόπλους: αρχαία ελληνικά κείμενα με μετάφραση, Παιδική Ανθολογία του Αρχιμήδη Αναγνώστου, Πανδέκτης: ψηφιακός θησαυρός ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού, Πέργαμος, Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού, Σύγχρονη ελληνική ποίηση, Ψηφιοποιημένες Συλλογές Ε.Λ.Ι.Α, Ψηφιοποιημένες Συλλογές της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, Openarchives.gr.* Στον κατάλογο των ξένων ψηφιακών βιβλιοθηκών περιλαμβάνονται οι εξής: *Alex Catalogue of Electronic Texts, Athena: authors and texts, Europeana, Gallica, Google Book Search, International Children's Digital Library, The Online Books Page, Project Gutenberg, Scribd, Turning the Pages T: 15 great books, World Digital Library.* Συνολικά ο κατάλογος περιλαμβάνει 18 ελληνικές και 11 ξένες ψηφιακές βιβλιοθήκες.

<http://www.heal-link.gr/journals/publishers.jsp>

Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών: Συλλογικός κατάλογος ελληνικών ακαδημαϊκών ιδρυμάτων. Μέσω αυτής της διαδικτυακής πύλης παρέχεται πρόσβαση σε πλήρες κείμενο ηλεκτρονικών περιοδικών και βιβλίων και σε βιβλιογραφικές βάσεις δεδομένων. Από τις θεματικές κατηγορίες των ηλεκτρονικών περιοδικών, μας ενδιαφέρει κυρίως η κατηγορία Language and Literature. Τα ηλεκτρονικά βιβλία που μας είναι χρήσιμα είναι κυρίως των εκδόσεων Elsevier και Springer. Οι βιβλιογραφικές βάσεις πλήρους κειμένου είναι: *Γραμματεία Αρχαίων Ελληνικών Κειμένων (Thesaurus Linguae Graecae), Migne's Patrologiae Graecae, OCLC ECO, Scopus, Wilson Web (Art Index και Art Index Retrospective, Art Museum Image Gallery, Wilson OmniFile Select Full Text).* Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η καταγραφή οργανισμών - εκδοτών που παρέχουν ανοιχτή πρόσβαση (Open Access) σε όλα ή κάποια από τα περιοδικά τους.

<http://artemis-new.cslab.ece.ntua.gr:8080/jspui/>

Άρτεμις: παρουσίαση της σύγχρονης ελληνικής γκριζας βιβλιογραφίας, η οποία περιλαμβάνει τις διπλωματικές, μεταπτυχιακές και διδακτορικές εργασίες, τις εσωτερικές (τεχνικές) αναφορές, τις σημειώσεις διδασκαλίας κ.ά.

<http://zephyr.lib.uoc.gr/cgi-bin/zap/zap/start.zap?lang=GR&restart=yes>

Ζέφυρος: πύλη πρόσβασης για τον εντοπισμό των διαθέσιμων βιβλίων, περιοδικών και άλλου υλικού στους καταλόγους των Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών.

<http://history.arch.uoa.gr/hellenicstudies/Europe4.html>

Ελληνικές σπουδές στο διαδίκτυο: Πρόγραμμα του τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών Μια ηλεκτρονική βάση δεδομένων για τους κόμβους νέας και νεότερης ελληνικής ιστορίας στο διαδίκτυο. Αναφορά και σύνδεση (link) με αυτούς. Παραθέτει και μας συνδέει με 43 κόμβους από την Ελλάδα και 3 από την Κύπρο (κυρίως Πανεπιστήμια, οι περισσότεροι υπάρχουν και στον παρόντα κατάλογο). Ενδιαφέροντες κόμβοι που υπάρχουν και δεν αναφέρονται εδώ είναι: Ίδρυμα Μελετών Λαμπράκη, Κέντρο Ελληνικού Πολιτισμού-Ιφιγένεια Γεωργιάδη, Ινστιτούτο Βαλκανικών Σπουδών. Η ταξινόμηση των κόμβων είναι αλφαβητική.

<http://www.kavafis.gr/>

Αρχειο Κ.Π. Καβάφη: Ο επίσημος δικτυακός τόπος του αρχείου Καβάφη. Η ηλεκτρονική έκδοση του Αρχείου Καβάφη είναι έργο του Σπουδαστηρίου Νέου Ελληνισμού και ιδιοκτησία του Ιδρύματος Ωνάση. Περιλαμβάνει όλα τα έργα του ποιητή και πλούσιο ανέκδοτο υλικό, όπως αυτό προκύπτει από τη συνεχιζόμενη μελέτη του αρχείου του. Περιλαμβάνει, επίσης, γενικές πληροφορίες για τον Καβάφη αλλά και ειδικότερες για την πρόσληψη και απήχηση της καθαφικής ποίησης παγκοσμίως.

Συγκεκριμένα, περιλαμβάνει τα αναγνωρισμένα, αποκηρυγμένα, κρυμμένα και πεζά ποιήματα του ποιητή με πλήρη πρόσβαση και τα ατελή σε προεπισκόπηση. Η δυνατότητα να ακούσει κανείς τα ποιήματα σε διακεκριμένες αναγνώσεις τους παρέχεται για τα αναγνωρισμένα ποιήματα και επιλεκτικά για τα κρυμμένα και τα αποκηρυγμένα.

Τα πεζά διαιρούνται σε δημοσιευμένα και κρυμμένα. Τα δημοσιευμένα με τη σειρά τους διαιρούνται σε άρθρα / μελετήματα και σε κριτικά σημειώματα (όλα πλήρους πρόσβασης), ενώ τα κρυμμένα διαιρούνται σε δημιουργικά (πλήρους πρόσβασης) και σε άρθρα, μελετήματα και κριτικά σημειώματα (πλήρους προεπισκόπησης, περιορισμένης πρόσβασης). Τα ανέκδοτα σημειώματα ποιητικής και ηθικής σε πλήρη πρόσβαση περιλαμβάνονται επίσης στον ιστότοπο.

Πέρα από το έργο του ίδιου του Καβάφη, υπάρχει αναλυτική βιογραφία του ποιητή, σημαντικά άρθρα για το έργο του (24) και πολύ διεξοδική βιβλιογραφία, γενική και ειδική, η οποία αριθμεί όλα τα ελληνόγλωσσα και ξενόγλωσσα καθαφικά μελετήματα από το 2001 μέχρι και το 2012. Καταγράφονται, επίσης, διεξοδικά όλες οι αναφορές στον Καβάφη που έχουν εντοπιστεί στον παγκόσμιο ιστό (ο Καβάφης στο web). Υπάρχει επίσης τμήμα για τη δισκογραφία και τις μελοποιήσεις.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν η Βιβλιοθήκη του Καβάφη, η Ιδανική Βιβλιοθήκη καθώς και οι επιστολές που έλαβε από τον αδελφό του Ιωάννη-Κωνσταντίνου (John) όσο και αυτές που έστειλε στον Αλέκο Σεγκόπουλο.

<http://www.kazantzaki.gr/index.php?level=9&lang=e1>

Μουσείο Νίκου Καζαντζάκη: Ο ιστότοπος περιλαμβάνει ενότητα για τη ζωή και το έργο του Νίκου Καζαντζάκη, για την εργογραφία του και μελέτες για το έργο του, που συμπληρώνονται με νέες εκδόσεις, μελέτες και άρθρα. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η αναλυτική βιβλιογραφία Καζαντζάκη που είναι αναρτημένη στον ιστότοπο.

<http://www.lib.uoa.gr/katoptron/hellinomnimon.jsp>

Ελληνομνήμων: Ψηφιακή Βιβλιοθήκη Φιλοσοφικών και Επιστημονικών Βιβλίων και Χειρογράφων (1600-1821). Σχεδιάστηκε και πραγματοποιήθηκε στο Εργαστήριο Ηλεκτρονικής Διαχείρισης Ιστορικών Αρχείων του Τμήματος Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης (ΜΙΘΕ) του Πανεπιστημίου Αθηνών. Στόχος να περιλάβει το σύνολο των φιλοσοφικών και επιστημονικών έργων που γράφτηκαν στην ελληνική γλώσσα από το 1600 μέχρι το 1821. Από τις 14 Οκτωβρίου 2005 φιλοξενήθηκε στο υπολογιστικό κέντρο βιβλιοθηκών. Από τον Φεβρουάριο του 2009 ενσωματώθηκε στο ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα «Κάτοπτρον», το οποίο διαχειρίζεται με ενιαίο τρόπο ιστορικές πληροφορίες που αφορούν την ελληνική παιδεία, τη φιλοσοφία και τις επιστήμες από το 17ο ως τις αρχές του 19ου αιώνα.

Ο κατάλογος περιλαμβάνει έντυπα βιβλία και χειρόγραφα. Έχουν ταξινομηθεί με βάση τον τίτλο, τον συγγραφέα ή τη χρονολογία συγγραφής. Για τα έντυπα βιβλία παρατίθενται πληροφορίες για τον τίτλο, το είδος, τον συγγραφέα, τη χρονολογία και τον τόπο έκδοσης καθώς και τη θεματική κατηγορία που ανήκουν. Όσον αφορά τα χειρόγραφα δίνονται πληροφορίες για τον τίτλο, το είδος, τον συγγραφέα, τη χρονολογία και τον τόπο συγγραφής, τις αναφορές, τις διαστάσεις, την αρίθμηση σελίδων, κάποια σχόλια, τη θεματική κατηγορία που εντάσσονται, τις βιβλιοθήκες και τους καταλόγους όπου βρίσκονται και, κατά περίπτωση, τις σχέσεις με άλλα κείμενα ή με άλλους λογίους.

Το σύνολο των φιλοσοφικών και επιστημονικών έργων που γράφτηκαν στην ελληνική γλώσσα από τις αρχές του δέκατου έβδομου αιώνα μέχρι την Ελληνική Επανάσταση αποτελείται από δύο μεγάλες κατηγορίες εγγράφων. Τα έντυπα βιβλία προέρχονται, κυρίως, από τα τυπογραφεία της Βιέννης και της Βενετίας, αλλά και από τυπογραφεία της Κωνσταντινούπολης, της Λειψίας και του Παρισιού. Η εκδοτική παραγωγή της περιόδου αποτελείται από 204 τόμους που αριθμούν συνολικά 53.000 σελίδες. Η άλλη μεγάλη κατηγορία εγγράφων της περιόδου είναι τα χειρόγραφα έργα, αυτόγραφα είτε αντίγραφα, τα οποία λόγω της μοναδικότητάς τους είναι ανεκτίμητης αξίας. Ο συνολικός αριθμός των σελίδων τους ξεπερνά τις 500.000.

Ο ιστότοπος διαθέτει τρεις μεγάλες ενότητες: 1. Κείμενα (έντυπα βιβλία και χειρόγραφα) 2. Λόγιοι: βιογραφικές πληροφορίες για τους Έλληνες λογίους του 17ου ως τις αρχές του 19ου αιώνα, 3. Σχολές: αναλυτικές πληροφορίες για τις ελληνικές σχολές και τα σχολεία της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας και των παροικιακών κοινοτήτων.

Επίσης, παρουσιάζονται δυο λεξικά: 1) *Ιστορικό Λεξικό Επιστημονικών Όρων*: Συγκεντρώνει όλους τους κύριους επιστημονικούς όρους που απαντούν στην πνευματική παραγωγή του 17ου και του 18ου αιώνα, 2) *Ευρετήριο επιστημονικών όρων*: Καταχωρεί όλες τις περιπτώσεις εμφάνισης ενός μεγάλου αριθμού σημαντικών επιστημονικών όρων στα έργα της εποχής και, χάρη στην άμεση σύνδεση με τα πρωτότυπα κείμενα, επιτρέπει τη λεπτομερή παρακολούθηση της διαμόρφωσης και μεταβολής του σημασιολογικού τους περιεχομένου.

<http://www.libver.gr/>

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας: Βραβευμένη από την Ακαδημία Αθηνών, η Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Βέροιας διαθέτει έναν πολυμεσικό ιστότοπο, όπου παρέχεται πρόσβαση σε ταινίες DVD, CD-ROM, παιχνίδια, μουσική, δίσκους, ενώ ενδιαφέρον παρουσιάζει και η συλλογή περιοδικών και εφημερίδων.

<http://www.jstor.org/action/showBasicSearch>

JSTOR: Είναι πρόγραμμα πρόσβασης μέσω Α.Π.Θ. σε συλλογές πολλών επιστημονικών κλάδων. Αποτελείται από μία σειρά συλλογών με περισσότερους από 1.800 τίτλους

περιοδικών. Η κάθε μία από τις συλλογές περιλαμβάνει αρχείο με διαφορετικούς τίτλους περιοδικών. Περιλαμβάνει ολοκληρωμένες σειρές περιοδικών σχετικά με τις ανθρωπιστικές σπουδές, τις κοινωνικές επιστήμες και άλλες επιστήμες καθώς και μονογραφίες και πρακτικά συνεδρίων. Μας ενδιαφέρει κυρίως η κατηγορία Humanities και από αυτήν ιδίως το τμήμα Language and Literature. Στο παραπάνω τμήμα βρίσκονται καταχωρημένες 3961 εγγραφές βιβλίων περιοδικών και φυλλαδίων. Παρέχεται πρόσβαση στο πλήρες κείμενο 108 περιοδικών. Επίσης, προσφέρεται μια μικρή ομάδα πρόσθετων συλλογών που παρέχουν πρόσβαση σε υλικά επιστημονικής έρευνας, όπως φυλλάδια, χειρόγραφα, γράμματα, προφορικές ιστορίες, κυβερνητικά έγγραφα, εικόνες, μοντέλα 3-D και άλλα.

<http://www.komvos.edu.gr/diaglossiki/diaglossiki.htm>

Νεότερη Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία: Δικτυακή πύλη, όπου συγκεντρώνεται υποστηρικτικό υλικό για τη διδασκαλία της Νεότερης Ευρωπαϊκής Λογοτεχνίας (μάθημα της Β' Ενιαίου Λυκείου). Συγκροτούνται ειδικοί «φάκελοι» για καθένα από τα ανθολογημένα κείμενα του σχολικού εγχειριδίου, για εναλλακτικές μεταφράσεις, παράλληλα κείμενα και μελέτες, για λογοτεχνικά είδη και μορφές, για τεχνικές και τρόπους γραφής, για λογοτεχνικά ρεύματα, σχολές, τάσεις και κινήματα της ευρωπαϊκής και νεοελληνικής λογοτεχνίας. Παρατίθενται επίσης μελέτες για την ιστορία, τη θεωρία και την κριτική της διαγλωσσικής λογοτεχνικής μετάφρασης.

Περιλαμβάνονται: 1. Ανθολόγιο μεταφράσεων για τη *Νεότερη Ευρωπαϊκή Λογοτεχνία* (Β' Ενιαίου Λυκείου), 2. Ανθολόγιο Μεταφρασμένων Διηγημάτων, 3. Ανθολόγιο Μεταφρασμένων Ποιημάτων και 4. Ηλεκτρονική Βιβλιοθήκη Λογοτεχνικών και Κριτικών Κειμένων, η οποία περιλαμβάνει τα εξής ευρητήρια: α) Νεοελληνικής Πεζογραφίας, β) Νεοελληνικής Ποίησης, γ) Νεοελληνικών Κριτικών Κειμένων, δ) Μεταφρασμένης Πεζογραφίας, ε) Μεταφρασμένης Ποίησης, στ) Μεταφρασμένων Κριτικών Κειμένων.

<http://www.lib.auth.gr/>

Βιβλιοθήκη του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης: Μέσω της μηχανής αναζήτησης Summon, δίνεται η δυνατότητα γρήγορης πρόσβασης στο μεγαλύτερο μέρος του έντυπου και ηλεκτρονικού υλικού της βιβλιοθήκης. Μέσω του Summon είναι αναζητήσιμα ο κατάλογος της βιβλιοθήκης του Α.Π.Θ (OPAC) και η πλειονότητα των ηλεκτρονικών περιοδικών, ηλεκτρονικών βιβλίων και βιβλιογραφικών βάσεων, συνδρομές και αγορές του Α.Π.Θ. καθώς και της Κοινοπραξίας Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών Heal - Link. Η ενότητα *Αναζήτηση* περιλαμβάνει:

- *Κατάλογος βιβλίων.* Πρόκειται για τον κατάλογο OPAC τόσο του Αριστοτελείου, όσο και των υπολοίπων ακαδημαϊκών και τεχνολογικών Ιδρυμάτων της Ελλάδος αλλά και επιλεγμένων ελληνικών μη ακαδημαϊκών καταλόγων.
- *Κατάλογος e- Περιοδικών.* (Α.Π.Θ και HEAL - Link)
- *Βιβλιογραφική αναζήτηση.* Διαθέτει πάνω από 50 βάσεις που καλύπτουν όλα τα γνωστικά αντικείμενα των σχολών και τμημάτων του Α.Π.Θ. Οι βιβλιογραφικές βάσεις Scopus, Web of Science και ProQuest Central καλύπτουν όλους τους επιστημονικούς κλάδους. Τη νεοελληνική φιλολογία αφορούν κυρίως το τμήμα Κοινωνικές και Ανθρωπιστικές Επιστήμες και οι βάσεις Scopus και ProQuest που περιλαμβάνουν πλήρη άρθρα και ιστοσελίδες για άρθρα. Από τον κατάλογο που παρατίθεται, ιδιαίτερα χρήσιμα είναι τα: *Johns Hopkins Guide to Literary Theory and Criticism:* Οδηγός για τους ερευνητές της θεωρίας της λογοτεχνίας και της κριτικής, *JSTOR:* για ξενόγλωσσα άρθρα, *openarchives.gr:* μηχανή αναζήτησης ελληνικών ψηφιακών βιβλιοθηκών, *ProjectMUSE:* για ξενόγλωσσα άρθρα, *Scopus, Taylor & Francis eBooks* που περιλαμβάνει βιβλία για ανθρωπιστικές επιστήμες, *Wiley Online*

Library: 20 βιβλία για την αγγλική γλώσσα και λογοτεχνία, *Ευρετήριο Ελληνικών Ψηφιακών Πηγών – Βιβλιοθήκη Πανεπιστημίου Πατρών* με πρόσβαση στις συλλογές «Κοσμοπόλις» και «Πλειάς».

- *Ψηφιοθήκη*. Η ψηφιοθήκη του Α. Π. Θ περιέχει τα ακόλουθα:
 1. *Ιδρυματικό καταθετήριο (ΙΚΕΕ)*: Περιέχει άρθρα, συνέδρια και εκθέσεις ερευνητικών προγραμμάτων.
 2. *Αρχειακές συλλογές Α.Π.Θ*: Στην ενότητα αυτή βρίσκονται τα εξής: Φωτογραφικό Αρχείο Κυριαζόπουλου, Συλλογή Ν. Πολίτη, Συλλογή Χατζημιχαήλ, Συλλογή Φλώρου, Συλλογή Μάντακα, Πρακτικά Συνεδριάσεων Πρυτανείας Α.Π.Θ (Περιλαμβάνει χειρόγραφα βιβλία πρακτικών της Συγκλήτου από την πρώτη συνεδρίασή της το 1928 έως και το 1950. Στη βιβλιογραφική εγγραφή δίνονται ελεύθερα τα θέματα των συνεδριάσεων, ενώ η πρόσβαση στα ψηφιακά αντίγραφα επιτρέπεται μετά από αίτηση στην πρυτανεία του Α.Π.Θ.), Θεατρικά Προγράμματα (Συλλογή ψηφιοποιημένων προγραμμάτων θεατρικών παραστάσεων από το 1980 έως το 2006 που ανήκουν στη Συλλογή του Τμήματος Θεατρικών Σπουδών του Α.Π.Θ.), Θεατρικές Κριτικές (Συλλογή ψηφιοποιημένων θεατρικών κριτικών ελληνικών εφημερίδων και περιοδικών, που περιλαμβάνει κριτικές των παραστάσεων της περιόδου 1985-2006), Χειρόγραφα, Συλλογή Φυλλαδίων (Συλλογή ελληνικών και ξένων φυλλαδίων του 19ου αιώνα και των αρχών του 20ού, με ελληνοκεντρικό περιεχόμενο, που ανήκουν στην Κεντρική Βιβλιοθήκη του Α.Π.Θ.), Άρθρα Ελληνικών Εφημερίδων 1800 – 2000 (Συλλογή ψηφιοποιημένου υλικού από τις εφημερίδες: *Εφημερίς Επίσημος του Ηνωμένου Κράτους των Ιονίων Νήσων, Ερμής, Φάρος της Μακεδονίας, Εφημερίς των Κοριών*), Συλλογή Καλλιγά (Επιλεγμένα βιβλία και περιοδικά του νομικού, ιστορικού, λογοτέχνη και πολιτικού Παύλου Καλλιγά), Συλλογή Τριανταφυλλίδη (Ψηφιοποιημένα χειρόγραφα, αυτόγραφα, τυπογραφικά δοκίμια, επιστολές, φωτογραφίες και βιβλιοκριτικές από τα προσωπικά αρχεία των Μανόλη Τριανταφυλλίδη, Γιάννη Ψυχάρη, Λορέντζου Μαβίλη και Ελισαίου Γιαννίδη), Συλλογή Αναγνωστικών, Αρχείο Νεοελληνικής Λογοτεχνίας (Ψηφιοποιημένο υλικό από τα προσωπικά αρχεία σημαντικότετων Νεοελλήνων γλωσσολόγων και λογοτεχνών: Χειρόγραφα, αυτόγραφα, τυπογραφικά δοκίμια, επιστολές, φωτογραφίες, αποκόμματα εφημερίδων και βιβλιοκριτικές), Συλλογή Τρικόγλου (Ψηφιοποιημένα παλαιύτυπα, που ξεκινούν από το 1495 και φτάνουν στα μέσα του 20ού αιώνα για την ελληνική ιστορία, αρχαιολογία, λαογραφία και λογοτεχνία, με έμφαση στην Ελληνική επανάσταση του 1821. Επίσης υπάρχει πολύτιμο αρχειακό υλικό και σημαντικότερα έργα τέχνης όπως χαρακτηριστικά, φωτογραφίες, χάρτες, πίνακες, σχέδια, κειμήλια κ.τ.λ), Λοιπές Συλλογές.
 3. *Αρχαιολογικά γεγονότα στον Ελληνικό Τύπο (1832 – 1932)*: Αρχείο δημοσιευμάτων με αρχαιολογικό περιεχόμενο του ημερήσιου και περιοδικού τύπου των Αθηνών, της Θεσσαλονίκης, των Πατρών, του Βόλου και άλλων επιλεγμένων τίτλων εφημερίδων από το 1832 μέχρι το 1932.
 4. *Συλλογή Μακεδονία*: Άρθρα, βιβλία και δημοσιεύματα σχετικά με τη Μακεδονία. Συλλογή με αποτελέσματα κάθε είδους ερευνητικής εργασίας που πραγματοποιήθηκε στο Α.Π.Θ σε σχέση με την αρχαιολογία, την ιστορία, τη γλώσσα, τη θρησκεία, την κοινωνία, τις τέχνες και το λαϊκό και σύγχρονο πολιτισμό της περιοχής της Μακεδονίας, σε οποιαδήποτε χρονική περίοδο της ιστορικής της εξέλιξης.
 5. *Διδακτορικές και Μεταπτυχιακές Διατριβές*: Περιλαμβάνει διδακτορικές διατριβές,

- μεταπτυχιακές και πτυχιακές εργασίες του Α.Π.Θ και άλλης βάσης διδακτορικών με διεθνή κάλυψη.
6. *Άρθρα Εφημερίδων*: Συλλογή ψηφιοποιημένων άρθρων που περιλαμβάνει βιβλιοπαρουσιάσεις, βιβλιοκριτικές, συνεντεύξεις πανεπιστημιακών ανθρώπων και δημιουργών της περιόδου 1976 – 2000, με ιδιαίτερη έμφαση στη λογοτεχνία.
 7. *Φωτογραφικό Αρχείο Τέχνης (18ος – 20ος αιώνας)*: Φωτογραφίες από διαφάνειες με θέμα τη διακόσμηση ιδιωτικών οικιών και εκκλησιαστικών μνημείων από τους νομούς Γρεβενών, Καστοριάς, Κοζάνης, Πιερίας και Φλώρινας. Επίσης ενσωματώνει το αρχείο του Αργύρη Κούντουρα με σπάνιες φωτογραφίες από σπίτια του νομού Κοζάνης.
 8. *Εθνική Βιβλιοθήκη Αργυρούπολης του Πόντου ‘Ο Κοριακίδης’*.
 9. *Διδακτορικά και Μεταπτυχιακά*: Στην ενότητα αυτή υπάρχει κατάλογος με πηγές για διδακτορικές διατριβές και μεταπτυχιακές εργασίες και παρέχεται αντίστοιχη πρόσβαση σε αυτές. Αναλυτικότερα, ο κατάλογος περιλαμβάνει τις ακόλουθες πηγές:
 - Διδακτορικά και μεταπτυχιακά Α.Π.Θ: Αναζήτηση στον κατάλογο OPAC για όλες τις έντυπες διατριβές που έχουν εκπονηθεί στο Α.Π.Θ. Για όσες έγιναν από το 2003 και μετά, η αναζήτηση μπορεί να γίνει στη βάση ψηφιοποιημένων διδακτορικών διατριβών του Α.Π.Θ.
 - Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών: Έγινε από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης για διδακτορικές διατριβές που πραγματοποιήθηκαν από Έλληνες ερευνητές σε ελληνικά πανεπιστήμια και πανεπιστήμια του εξωτερικού.
 - ProQuest Dissertations and Theses: Περιέχει ξενόγλωσσες διδακτορικές διατριβές που εκπονήθηκαν κυρίως σε πανεπιστήμια των Η.Π.Α και σε αγγλοσαξωνικές χώρες.
 - Networked Digital Library of Theses and Dissertations: Περιλαμβάνει ξενόγλωσσες διδακτορικές διατριβές.
 - Αποθετήρια και Περιοδικά Ανοικτής Πρόσβασης στην Ελλάδα
 - Μεταμηχανή αναζήτησης Summon : Γίνεται ταυτόχρονη αναζήτηση στο σύνολο των παραπάνω πηγών που περιλαμβάνουν διδακτορικές και μεταπτυχιακές εργασίες.
 10. *Δημοσιεύσεις μελών Α.Π.Θ* : Περιέχει άρθρα, δημοσιεύσεις σε συνέδρια και εκθέσεις για το έργο μελών του Α.Π.Θ.
 11. *Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών*: Περιέχει 3.964.785 βιβλιογραφικές εγγραφές από 58 βιβλιοθήκες με 68 βιβλιογραφικές βάσεις. Διαθέτει στα μέλη του περίπου 15.000 ψηφιακά βιβλία.
 12. *Ηλεκτρονικά Βιβλία – Λεξικά*: Πρόκειται για κατάλογο συλλογών ηλεκτρονικών βιβλίων, λεξικών και εγκυκλοπαιδειών, που είναι προσβάσιμα για τα μέλη του Α.Π.Θ καθώς και συλλογές ελεύθερης πρόσβασης. Από τον κατάλογο των συλλογών βιβλίων αυτές που περισσότερο σχετίζονται με το αντικείμενο της νεοελληνικής φιλολογίας είναι οι ακόλουθες: Early English Books Online (EEBO), Gale Gengage Learning, mylibrary, Wiley InterScience και Google Books. Η συλλογή ηλεκτρονικών λεξικών που αφορά τους νεοελληνιστές είναι τα Λεξικά του Κέντρου Ελληνικής Γλώσσας, ενώ από τις συλλογές εγκυκλοπαιδειών ιδιαίτερα αξιόλογη για τη νεοελληνική έρευνα είναι η *Εγκυκλοπαίδεια Μείζονος Ελληνισμού. Τέλος, πολύτιμο εργαλείο αποτελεί η Εθνική Βιβλιοθήκη – Επετηρίδες Πανεπιστημίων Αθηνών και Θεσσαλονίκης 1925-1997*.
 13. *Άλλες πηγές*: Στην ενότητα αυτή περιέχεται αρχειακό υλικό και ψηφιακές συλλογές, Λεξικά – Εγκυκλοπαιδείες, Εφημερίδες και Επετηρίδες άλλων φορέων.

Να σημειωθεί πως η μόνη πηγή όπου μπορεί να γίνει έρευνα χωρίς να είναι απαραίτητη η χρήση πανεπιστημιακού δικτύου είναι ο δημόσιος κατάλογος της βιβλιοθήκης OPAC του Α.Π.Θ όπου μπορούμε να εντοπίσουμε το έντυπο κυρίως υλικό (βιβλία και έντυπα περιοδικά) και πλέον και τα ηλεκτρονικά βιβλία των συλλογών (Early English Books Online (EEBO), Gale Eighteenth Century Collections Online, Gale The Making of the Modern World, Net Library).

<http://lib.duth.gr/index>

Κεντρική Βιβλιοθήκη Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου Θράκης: Περιλαμβάνει ψηφιοποιημένο οπάνιο υλικό (χάρτες, ιστορίες, λεξικά κ.ά). Από την ψηφιοποίηση αξίζει να υπογραμμιστούν τα ακόλουθα: About Edmond (*Le roi des montagnes*), Beccaria Caisare (*Περί αμαρτημάτων και ποινών: πολιτικώς θεωρούμενων σύγγραμμα*), Jager Oskar (*Παγκόσμιος ιστορία: από των αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι των καθ' ημάς*), Βούλγαρης Ευγένιος (*Θεολογικόν*), Βουτυράς Σταύρος (*Λεξικόν ιστορίας και γεωγραφίας*) (Περιλαμβάνει "τους βίους των μεγάλων ανδρών, τους μύθους και τās παραδόσεις πάντων των εθνών από των αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι του νυν"), Δούκας Νεόφυτος (*Επιστολαί προς τινάς εν διαφόροις περιστάσει*), Λάμπρος Σπυρίδων (*Ιστορία της Ελλάδος: από των αρχαιοτάτων χρόνων μέχρι της βασιλείας του Όθωνος*), Μελάς Λέων (*Ο Γεροστάθης ή αναμνήσεις της παιδικής μου ηλικίας*), Πάλλης Αλέξανδρος (*Η Νέα Διαθήκη: κατά το Βατικανό χειρόγραφο*), Πανταζίδης Ιωάννης *Γυμνασιακή Παιδαγωγική: προς χρήσιν των τε φοιτητών της φιλολογίας και πάντων εν γένει των διδασκάλων της μέσης εκπαίδευσως*, Σάθας Κωνσταντίνος (*Νεοελληνική φιλολογία: βιογραφία των εν τοις γράμμασι διαλαμπάντων Ελλήνων από της καταλύσεως της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας μέχρι της Ελληνικής εθνεγερσίας(1453-1821)*), Σακκελαρόπουλος Σπυρίδων (*Στοιχεία ελληνικής γραμματολογίας: Προς χρήσιν των γυμνασίων κατά το επίσημον πρόγραμμα του Υπουργείου της Δημ. Εκπαίδευσως*), Χρυσανθόπουλος Φώτιος (*Βίος του Παπά Φλέσα*).

Στην αρχική σελίδα του ιστότοπου εντοπίζεται η βάση του Συλλογικού Καταλόγου Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Στην ενότητα *Αναζήτηση* βρίσκονται ηλεκτρονικές βάσεις και παρέχεται πρόσβαση σε αυτές. Οι ηλεκτρονικές βάσεις που παρατίθενται είναι: Ανοιχτός Δημόσιος Κατάλογος της Βιβλιοθήκης, Heal- Link, Άρτεμις, Ζέφυρος, Αργώ και The European Library. Στην ενότητα *Υπηρεσίες* υπάρχει κατάλογος νέων βιβλίων. Τέλος, κατάλογοι των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων αλλά και των Ανώτατων Τεχνολογικών Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, των Βιβλιοθηκών ΑΕΙ και ΑΤΕΙ, των Βιβλιοθηκών άλλων φορέων και των Ψηφιακών Βιβλιοθηκών καθώς και πρόσβαση σε αυτές, έχουν καταχωρηθεί στην ενότητα *Σύνδεσμοι*.

<http://lib.thessaloniki.gr/#focus>

Δημοτική Βιβλιοθήκη Θεσσαλονίκης: Μηχανή αναζήτησης (απλή, αλφαβητική, δυναμική) στις συλλογές (παιδική, ενηλικών, οπτικοακουστικό υλικό, πληροφοριακό υλικό) της Βιβλιοθήκης. Ενδιαφέρον παρουσιάζει η συλλογή εφημερίδων και περιοδικών.

<http://www.lib.uoa.gr/>

Βιβλιοθήκη του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ): Στην ενότητα *Υπηρεσίες* περιέχονται τα εξής:

- *Κατάλογος OPAC:* Γίνεται αναζήτηση στον ενιαίο κατάλογο 47 βιβλιοθηκών του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- *Βιβλιογραφικές Βάσεις:* Βάσεις που είναι απευθείας συνδρομές ΕΚΠΑ ή είναι συνδρομές με ελεύθερη πρόσβαση ή μέσω Heal - Link. Από τις βάσεις που είναι απευθείας συνδρομές μέσω ΕΚΠΑ, χρήσιμα ερευνητικά εργαλεία αποτελούν οι

εξής: Academic Search Complete (EBSCO), Cambridge Books Online, Historical Abstracts (EBSCO), IST Web of Science, JSTOR, MLA International Bibliography, ProQuest.

- *Περιοδικά (Ηλεκτρονικά και Έντυπα)*: Περιλαμβάνει ηλεκτρονικά περιοδικά μέσω Heal - Link, ηλεκτρονικά περιοδικά ΕΚΠΑ και περιοδικές εκδόσεις του ΕΚΠΑ. Λίστες τίτλων, καθώς και αναζήτηση άρθρων (περίληψη ή/ και πλήρες κείμενο) στα ηλεκτρονικά περιοδικά του Πανεπιστημίου Αθηνών.
- *Ηλεκτρονικά Βιβλία*: Περιέχει ηλεκτρονικά βιβλία, λεξικά και εγκυκλοπαίδειες με απευθείας συνδρομές ΕΚΠΑ ή με πρόσβαση μέσω Heal - Link. Από τις απευθείας συνδρομές ΕΚΠΑ, οι βάσεις που σχετίζονται περισσότερο με τη Νεοελληνική Φιλολογία είναι: Eighteenth Century Collections Online και Times Literary Supplement Centenary Archive.
- *Θεματικές Πύλες*: Ελληνορωμαϊκής Αρχαιότητας («Ευρωπόλη») και Κοινωνικών Επιστημών.
- *Ψηφιακές Συλλογές*: Στην ενότητα αυτή ανήκουν η Ψηφιακή Βιβλιοθήκη «Πέργαμος», η Ψηφιακή Βιβλιοθήκη «Γκριζας Βιβλιογραφίας» και το «Κάτοπτρον - Ελληνομνήμων».

Α) Ψηφιακή Βιβλιοθήκη «Πέργαμος»: Είναι έργο της ομάδας του Υπολογιστικού Κέντρου Βιβλιοθηκών του ΕΚΠΑ. Περιέχει 8 ψηφιακές συλλογές:

- 1) Ψηφιακή Συλλογή Ιστορικού Αρχείου ΕΚΠΑ. Το Ιστορικό Αρχείο του ΕΚΠΑ περιλαμβάνει περισσότερες από δύο εκατομμύρια σελίδες με δημοσιεύματα του Πανεπιστημίου (Πρωτανικοί Λόγοι, Επετηρίδες, Εκατονταετηρίδες, Ποιητικοί Αγώνες, Βιβλία), Πρακτικά Συνεδριάσεων της Συγκλήτου και των Σχολών, Έντυπα, Μητρώα φοιτητών, καθώς και πλούσιο φωτογραφικό υλικό. Το υλικό χρονολογείται από 1837 έως το 1980.
- 2) Λαογραφικό Αρχείο και Μουσειακή Συλλογή του Σπουδαστηρίου Λαογραφίας του Πανεπιστημίου Αθηνών που περιλαμβάνει: α) πλούσιο πρωτογενές λαογραφικό υλικό, προϊόν επιτόπιας έρευνας κατατεθειμένο υπό μορφή χειρογράφων στο εν λόγω Σπουδαστήριο και β) αξιόλογη συλλογή λαογραφικών αντικειμένων της καθημερινής ζωής
- 3) Θεατρική Συλλογή
- 4) Συλλογή Μουσικής Βιβλιοθήκης Κωνσταντίνου Ψάχου
- 5) Συλλογή χειρογράφων του Σπουδαστηρίου Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας: Χειρόγραφοι κώδικες κυρίως εκκλησιαστικού περιεχομένου από τον 11ο ως το 19ο αιώνα.
- 6) Συλλογή Μουσείου Ορυκτολογίας
- 7) Συλλογή δημοσιευμένων εκλογικών αποτελεσμάτων
- 8) Αρχείο των Ελληνικών κοινοτήτων της Κωνσταντινούπολης
- 9) Συλλογή ιατρικών εικόνων

Β) Ψηφιακή Βιβλιοθήκη "Γκριζας Βιβλιογραφίας": Βρίσκονται καταχωρημένες πτυχιακές, διπλωματικές εργασίες και διδακτορικές διατριβές.

Γ) Κάτοπτρον - Ελληνομνήμων: Περιέχει όλα τα φιλοσοφικά και επιστημονικά βιβλία που γράφτηκαν στην ελληνική γλώσσα από το 1600-1821 (βλ. παραπάνω το σχετικό λήμμα <http://www.lib.uoa.gr/katoptron/hellinomnimon.jsp>)

<http://www.lib.uoc.gr/>

Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κρήτης: Η ενότητα *Τοπικές Συλλογές* παρέχει άμεση σύνδεση με βάσεις δεδομένων: τον κατάλογο της βιβλιοθήκης, την ψηφιακή βιβλιοθήκη

νεοελληνικών σπουδών Ανέμη, το E-Locus, ιδρυματικό καταθετήριο που αποτελείται από πτυχιακές, μεταπτυχιακές εργασίες και διδακτορικές διατριβές που έχουν εκπονηθεί στο πανεπιστήμιο Κρήτης, ηλεκτρονικά περιοδικά και ηλεκτρονικά βιβλία πλήρους κειμένου, αλλά και κατάλογο με μια σειρά 28 βάσεων δεδομένων για όλους τους επιστημονικούς κλάδους. Στον κατάλογο της βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κρήτης περιέχονται οι βιβλιοθήκες του Π. Πρεβελάκη (ολόκληρη), της Αδριανούπολης, του Άγγ. Παπακόστα, του Αλ. Ξύδη, του Γ. Αρβανιτίδη (μέρος), του Α.Δ Χατζηδήμου, του Α. Δικταίου καθώς και των Μέλπω και Octave Merlier. Τέλος, στην ενότητα *Χρήσιμες Συνδέσεις* περιλαμβάνονται τα ακόλουθα: Ζέφυρος, Συλλογικός Κατάλογος Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, ο Εθνικός Συλλογικός Κατάλογος Επιστημονικών Περιοδικών, ο πληροφοριακός κατάλογος με πηγές ελεύθερης πρόσβασης (συγκεκριμένα για τη φιλολογία οι: Bryn Mawr Classical Review, Conference Alerts, Genamics JournalSeek, The Perseus Digital Library) και λεξικά.

<http://www.lib.uoi.gr/>

Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων: Στην ενότητα *Κατάλογοι* παρέχεται πρόσβαση στα ακόλουθα: Κατάλογος Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, Ζέφυρος, Συλλογικός Κατάλογος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών, Βιβλιοθήκη της Ευρώπης και Ευρωπαϊκή Ψηφιακή Βιβλιοθήκη. Η ενότητα *Ηλεκτρονικές Πηγές* περιέχει ηλεκτρονικά περιοδικά (Συνδρομές βιβλιοθήκης, ελληνικά ηλεκτρονικά περιοδικά, συλλογές JSTOR, Project Muse, DOAJ ανοιχτής πρόσβασης), βάσεις δεδομένων εκ των οποίων πληροφορίες σχετικές με τη νεοελληνική επιστήμη παρέχουν κυρίως οι: Annee philologique, Aristotle Bibliography, Humanities International Index, JSTOR, Questia και WilsonWeb. Διαθέτει επιπλέον χρήσιμες συνδέσεις σε ψηφιακές συλλογές, βιβλιοθήκες Α.Ε.Ι, βιβλιοθήκες Τ.Ε.Ι, Βιβλιοθήκες Ελληνικών Οργανισμών και Ιδρυμάτων, Διευθύνσεις Βιβλιοθηκών, Ιδρυμάτων και Ινστιτούτων εκτός Ελλάδας, Διευθύνσεις Βιβλιοπωλείων και Εκδοτών, Εκδότες και Βάσεις δεδομένων ηλεκτρονικών περιοδικών, καθώς και ηλεκτρονικά βιβλία. Ξεχωριστός λόγος πρέπει να γίνει για την Ψηφιακή Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων.

Ειδικότερα, το τμήμα αυτό αποτελείται από τρεις υποενότητες: Ψηφιακή Βιβλιοθήκη, Διδακτικό Υλικό και Εργαστήριο Ερευνών Νεοελληνικής Φιλοσοφίας. Η Ψηφιακή βιβλιοθήκη αποτελείται από τις κοινότητες: Ηπειρομνήμων όπου βρίσκονται εφημερίδες – περιοδικά και σπάνια βιβλία, Ψηφιακό Αποθετήριο Πανεπιστημίου Ιωαννίνων όπου υπάρχουν βιβλία, διατριβές, διπλωματικές και μεταπτυχιακές εργασίες και την κοινότητα Ψηφιακό Αποθετήριο Παιδαγωγικού. Στην υποενότητα Διδακτικό υλικό βρίσκεται ψηφιοποιημένο το υλικό που παράγεται στο Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων και περιλαμβάνει τόσο εκπαιδευτικό όσο και ερευνητικό υλικό (διπλωματικές – πτυχιακές, μεταπτυχιακές εργασίες και διδακτορικές διατριβές). Υπάρχει επίσης και ψηφιακό υλικό που παραχωρήθηκε από ανεξάρτητους φορείς όπως εκδοτικούς οίκους και οργανισμούς. Στην ιστοσελίδα του Εργαστηρίου Ερευνών Νεοελληνικής Φιλοσοφίας έχουν ενσωματωθεί 34.500 εργογραφικές και βιβλιογραφικές εγγραφές που συνοδεύονται από μια πυκνή δέσμη ιστορικοφιλοσοφικής, φιλολογικής και παλαιογραφικής τεκμηρίωσης, στοιχεία για 12.500 συγγραφείς και πάνω από 150.000 ψηφιοποιημένες σελίδες παλαιτύπων κειμένων και άρθρων (σε μορφή pdf) που σχετίζονται με τη Νεοελληνική φιλοσοφία, φιλολογία, θεολογία και ζητήματα της Ηπείρου. Ακόμα, παρατίθενται ψηφιακές συλλογές άλλων ακαδημαϊκών ιδρυμάτων όπως: Ανέμη – Παν/μιο Κρήτης, Κοσμοπόλις – Παν/μιο Πατρών, Πλειάς – Παν/μιο Πατρών, Δεξαμενή – Παν/μιο Πατρών, Ψηφιοθήκη – Α.Π.Θ και Πάνδημος – Πάντειο Παν. Τέλος η ενότητα *Θεματικές Πύλες* περιλαμβάνει πύλες

πρόσβασης σε ψηφιακό υλικό για το σύνολο των επιστημονικών αντικειμένων. Από τις θεματικές πύλες των ανθρωπιστικών επιστημών τη νεοελληνική φιλολογία αφορούν κυρίως οι: <http://www.komvos.edu.gr>, <http://www.lib.virginia.edu/wess/etexts.htm>, <http://www.archive.gr/>, <http://www.todonti.gr>, <http://www.libraryspot.com/history.arch.uoa.gr/hellenicstudies> <http://www.ekt.gr/>, <http://www.eie.gr/>

<http://www.library.asfa.gr/ask1/>

Ψηφιακή Βιβλιοθήκη της Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών: Η ψηφιακή βιβλιοθήκη της ΑΣΚΤ (Ανώτατης Σχολής Καλών Τεχνών) συγκεντρώνει το πλήρες κείμενο 20 βιβλίων και 14 περιοδικών τέχνης καθώς και 423 χαρακτηριστικά και 198 αφίσες. Υπάρχει δυνατότητα αναζήτησης στο πλήρες κείμενο των βιβλίων και των περιοδικών. Η πρόσβαση στο πλήρες κείμενο είναι ελεύθερη μέσω του τοπικού και ασύρματου δικτύου της ΑΣΚΤ. Ελεύθερης πρόσβασης είναι μόνο οι τίτλοι που είναι ελεύθεροι πνευματικών δικαιωμάτων ή τα πνευματικά δικαιώματα ανήκουν στην ΑΣΚΤ. Η αναζήτηση μπορεί να γίνει με βάση τον τίτλο, το συγγραφέα, το θέμα ή οπουδήποτε. Από τα βιβλία χρήσιμο είναι το: Ρεντζής Θανάσης, *Οι πρωτοπορίες στον κινηματογράφο*. Από τα περιοδικά αξίζει να σημειωθούν τα: *20ός αιώνας, Εικαστικά, Παναθήναια, Πινακοθήκη, Πρωτοπορία και Τέχνη*.

<http://www.library.panteion.gr/>

Βιβλιοθήκη Παντείου Πανεπιστημίου Αθηνών: Στην αρχική σελίδα της ιστοσελίδας υπάρχει δυνατότητα πρόσβασης σε τρεις πύλες:

- *Opacal:* Ηλεκτρονικός κατάλογος αναζήτησης βιβλιογραφικών πληροφοριών για το υλικό της συλλογής της βιβλιοθήκης.
- *Πάνδημος:* Πρόσβαση σε αρχεία πλήρους κειμένου διδακτορικών διατριβών, μεταπτυχιακών εργασιών, πανεπιστημιακών σημειώσεων και άρθρων ελληνικών περιοδικών. Σε όλα τα αρχεία παρέχεται πρόσβαση πλήρους κειμένου. Πιο συγκεκριμένα το υλικό είναι οργανωμένο ως εξής:

Στο Ακαδημαϊκό αποθετήριο συγκεντρώνονται μεταπτυχιακές εργασίες, διδακτορικές διατριβές και σημειώσεις μαθημάτων, στο Φωτογραφικό και Ιστορικό Αρχείο Παντείου βρίσκονται φωτογραφίες εκδηλώσεων, βίντεο του πανεπιστημίου και αποφάσεις του πρυτανικού, στο αρχείο ψηφιοποιημένων περιοδικών εντοπίζεται πλήρες κείμενο των ψηφιοποιημένων περιοδικών: *Επιθεώρηση αποκέντρωσης τοπικής αυτοδιοίκησης και περιφερειακής ανάπτυξης, Σχολιαστής, Ψυχολογικά θέματα, Τετράδια, Intellectum, Λειβιάθαν, Σύγχρονα Θέματα, Greek Migration news, Δοκιμές, Ουτοπία (1992-2009)*. Ακόμα, στις Πανεπιστημιακές Εκδόσεις περιλαμβάνονται συνέδρια, επιστημονικές επιτηρίδες, αφιερώματα και τιμητικοί τόμοι, εκδόσεις και δημοσιεύσεις της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης, δημοσιεύσεις ακαδημαϊκού προσωπικού).

- *ΑνθρωποΚοινωνικά:* Παρέχει πρόσβαση σε πληροφοριακές πηγές που βρίσκονται στο διαδίκτυο και αφορούν ανθρωπιστικές και κοινωνικές επιστήμες. Ειδικότερα, περιλαμβάνει βάσεις δεδομένων, γεγονότα, ηλεκτρονικά βιβλία, ηλεκτρονικά περιοδικά και συνδέσμους. Στην ενότητα *Συλλογές* υπάρχει κατάλογος με ηλεκτρονικές πηγές πληροφόρησης και αντιστοιχη πρόσβαση σε αυτές.

<http://library.ucy.ac.cy/>

Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Κύπρου: Η ενότητα *Πηγές Πληροφόρησης* περιέχει ηλεκτρονικά περιοδικά γλώσσας και παγκόσμια λογοτεχνίας. Παρέχεται πρόσβαση σε: Ελληνικά Λογοτεχνικά Περιοδικά του 19ου και του 20ου αιώνα (μέσω ΕΛΙΑ - πρόσβαση μέσω του σπουδαστηρίου) όπου βρίσκονται ψηφιοποιημένα όλα τα λογοτεχνικά

περιοδικά 19ου και 20ού αιώνα του ΕΛΙΑ, Αλφαβητικός Κατάλογος Ελληνικών Περιοδικών (ελεύθερης πρόσβασης) καθώς και περιοδικά στον ιστότοπο "σύγχρονη ελληνική ποίηση" (ελεύθερης πρόσβασης). Διαθέτει επίσης πρόσβαση σε 230 βάσεις δεδομένων. Η πρόσβαση γίνεται εντός του πανεπιστημιακού δικτύου. Ακόμα, περιέχει 217.910 ηλεκτρονικά βιβλία όπου δικαίωμα πρόσβασης έχουν οι χρήστες εντός του πανεπιστημιακού δικτύου. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχουν ηλεκτρονικά βιβλία, λεξικά, μονογραφίες, συλλογές ελληνικές και ξένες (πρόσβαση μέσω Ακαδημίας Αθηνών, Ανέμης, Εθνικής Βιβλιοθήκης της Ελλάδος, Ελληνομνήμονος, επίσημου δικτυακού τόπου του αρχείου Καβάφη, Σπουδαστηρίου Νέου Ελληνισμού βλ. σχετικά λήμματα) και ξένες (γαλλικά λογοτεχνικά κείμενα, African American Women Writers of the 19th Century, Συλλογή Αμερικάνικης και Αγγλικής Λογοτεχνίας, Algunos Enlaces literarios - Βιβλιογραφία της Ισπανικής λογοτεχνίας από το 1980 στην ισπανική γλώσσα κ.ά.) Υπάρχουν επίσης χρήσιμες συνδέσεις που είναι οργανωμένες αλφαβητικά σε θεματικές κατηγορίες και περιλαμβάνουν τα εξής: Ακρωνύμια και Συντομογραφίες, Αλμανάκ και Ημερολόγια, Βάσεις Δεδομένων, Βραβεία, Γνωμικά και Αποφθέγματα, Διεθνείς Πηγές και Διεθνείς Οργανισμοί, Εγκυκλοπαιδείες, Εγχειρίδια (Handbook), Εκδοτικοί Οίκοι Βιβλιοδηγοί, Εφημερίδες και Πρακτορεία Ειδήσεων, Ηλεκτρονικά Βιβλία, Θησαυροί, Κατάλογοι Βιβλιοθηκών, Λεξικά, Μετατροπείς αρχείων, Μηχανές Αναζήτησης, Ευρετήρια, Πύλες, Μουσεία, Ιστορία και Πολιτισμός, Οδηγοί Συγγραφής και Εγχειρίδια Ύφους, Πηγές Στατιστικής, Πρότυπα, Τηλεφωνικοί Κατάλογοι , Υπολογιστικές Μηχανές και Χάρτες. Τέλος, αξίζει να σημειωθεί πως βρίσκεται διαθέσιμο και οπτικοακουστικό υλικό.

Για την ανεύρεση πηγών και πληροφοριών υπάρχουν θεματικές πύλες, ενώ η νέα στέγη των ψηφιακών συλλογών και του Ιδρυματικού Αποθετηρίου της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Κύπρου ονομάζεται «Λήκυθος»: Το Λημματολόγιο Ηλεκτρονικών Κυπριακών Θεματικά Οργανωμένων Συλλογών (ΛΗΚΥΘΟΣ) φιλοξενεί ψηφιοποιημένο υλικό που καλύπτει θεματικές ενότητες όπως Αρχαιολογία, Αρχιτεκτονική, Βιβλιοθηκονομία και Επιστήμη της Πληροφόρησης, Ιστορία, Πολιτική και Φιλολογία. Εδώ βρίσκεται και η ψηφιακή μορφή μέρους του σπάνιου υλικού και των παλαιτύπων της ΒΠΚ.

<http://www.lis.upatras.gr/>

Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πατρών: Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πατρών στην ενότητα *Έντυπες πηγές*, εκτός από την κύρια συλλογή, περιλαμβάνει και διδακτορικές διατριβές, δωρεές με κυριότερη τη Βιβλιοθήκη Γενικής Παιδείας του Β.Β Αντωνόπουλου που είναι αναζητήσιμη μέσω της ΒΚΠ Νηρέα. Διαθέτει επίσης μια πληθώρα ηλεκτρονικών πηγών. Αναλυτικότερα, περιέχει 964 ηλεκτρονικά περιοδικά, 72 βάσεις δεδομένων, 10 δικτυακούς τόπους και 3846 ηλεκτρονικά βιβλία. Από τους δικτυακούς τόπους περισσότερο σχετίζεται με τη νεοελληνική φιλολογία το Η - Net Humanities and Social Online. Περιέχει, επίσης, και οπτικοακουστικό υλικό που αποτελείται από βιντεοκασέτες και CD - Roms.

Ιδιαίτερος λόγος πρέπει να γίνει για τις Ψηφιακές Συλλογές της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Πατρών που είναι οι ακόλουθες:

Κοσμόπολις: (<http://xantho.lis.upatras.gr/kosmopolis/> και <http://xantho.lis.upatras.gr/kosmopolis/index.php/index/search>), όπου ευρετηριάζεται το περιεχόμενο 20 ελληνικών φιλολογικών και λογοτεχνικών περιοδικών που κυκλοφόρησαν στο ελληνικό κράτος αλλά και στον ευρύτερο ελλαδικό χώρο από το 1834 ως το 1930. Συγκεκριμένα, η ψηφιακή συλλογή «Κοσμόπολις» είναι έργο της Βιβλιοθήκης

και Υπηρεσίας Πληροφόρησης (ΒΥΠ) του Πανεπιστημίου Πατρών, του ΕΛΙΑ και της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πατρών. Στη συλλογή περιλήφθηκαν φιλολογικά και λογοτεχνικά περιοδικά που κυκλοφόρησαν στο ελληνικό κράτος, αλλά και στον ευρύτερο ελλαδικό χώρο, από το 1834 ως το 1930. Το περιεχόμενο των νέων τίτλων, που προστέθηκαν στη συλλογή μετά το 2006, περιλαμβάνεται πλέον στη νέα ψηφιακή συλλογή της ΒΚΠ την «Πλειάδα». Διαθέτει ψηφιοποιημένο το πλήρες κείμενο 16 τίτλων περιοδικών του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα (περίοδος 1834-1930):

Αλεξανδρινή Τέχνη, Αποθήκη των Ωφελίμων Γνώσεων, Αποθήκη των Ωφελίμων και Τερπνών Γνώσεων, Αργώ, Ασμοδαίος, Γράμματα, Η Ευτέρπη, Ημερολόγιον Σκόκου, Ιόνιος Ανθολογία, Ιωνική Μέλισσα, Μέλισσα, Μη Χάνεσαι, Νέα Ζωή, Ο Νουμάς, Ποικίλη Στοά, Χρυσάλλης.

Πλειάς: (<http://pleias.lis.upatras.gr/index.php/index/about>), που περιλαμβάνει το πλήρες κείμενο 32 τίτλων ελληνικών περιοδικών του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα. Ειδικότερα, η Πλειάς αποτελεί σήμερα τη βασική ψηφιακή συλλογή ιστορικών ελληνικών περιοδικών της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης του Πανεπιστημίου Πατρών (ΒΚΠ) από τον 19ο αιώνα μέχρι την εποχή του μεσοπολέμου (δεκαετίες 1920, 1930). Αποτελεί μια συνεχή και ζωντανή προσπάθεια συστηματικής ψηφιοποίησης ή/και ευρετηρίασης σημαντικών νεο-ελληνικών περιοδικών (κυρίως φιλολογικών και λογοτεχνικών τίτλων) που κυκλοφόρησαν στο ελληνικό κράτος, αλλά και στον ευρύτερο ελλαδικό χώρο (Κωνσταντινούπολη, Σμύρνη κλπ). Στο πλαίσιο αυτό, η συλλογή συνεχίζει να εμπλουτίζεται με περιεχόμενο μέσω εποικοδομητικών συνεργασιών της ΒΚΠ με σημαντικούς οργανισμούς/κατόχους πρωτογενούς περιεχομένου: ΕΛΙΑ, Βιβλιοθήκη της Βουλής των Ελλήνων, Δημοτική Βιβλιοθήκη Πατρών, άλλες βιβλιοθήκες αλλά και ιδιώτες ενώ στο πλαίσιο της προσπάθειας δημιουργίας προστιθέμενης αξίας στο υφιστάμενο περιεχόμενο η ΒΚΠ απευθύνει συνεχή ανοικτή πρόσκληση στα μέλη της επιστημονικής κοινότητας για τη χρήση του περιεχομένου της συλλογής στις εκπαιδευτικές και ερευνητικές τους δραστηριότητες (πτυχιακές εργασίες, διατριβές, πρακτική άσκηση φοιτητών, ερευνητικά έργα κλπ).

Η «Πλειάς» αποτελεί τη φυσική συνέχεια του επιτυχημένου έργου της δημιουργίας και λειτουργίας της Ψηφιακής Συλλογής «Κοσμόπολις» στο πλαίσιο της οποίας ψηφιοποιήθηκε και ευρετηριάστηκε το περιεχόμενο 16 τίτλων που εκδόθηκαν το διάστημα 1834-1930.

Περιλαμβάνει το πλήρες κείμενο των ακόλουθων ελληνικών περιοδικών του 19ου και των αρχών του 20ού αιώνα:

Αθηναΐς, Ακρόπολις Φιλολογική, Απόλλων, Αρμονία, Ασμοδαίος, Άστυ, Αττικόν Μουσείον, Δελτίον της Εστίας, Εδέμ, Εθνικόν Ημερολόγιον Βρετού, Εκλεκτά Μυθιστορήματα, Εστία, Ευρωπαϊκός Ερανοστής, Εφημερίς των Παίδων, Ζακύνθιος Ανθών, Θελξινόη, Ιλισσός, Κασταλία, Κλειώ, Μέλισσα, Μέλισσα των Αθηνών, Νεολόγου Εβδομαδιαία Επιθεώρησις, Ο Αβδηρίτης και του Διαβόλου τα Πηδήματα, Όμηρος, Ο Ρωμηός, Πανδώρα, Παρθενών, Παρνασσός, Πινακοθήκη, Σαββατιαία Επιθεώρησις, Φιλολογία, Φιλολογική Ηχώ, Χλόη.

<http://xantho.lis.upatras.gr/daniilida/>

Δανιηλίδας: Ευρετηριάζει και παρέχει ελεύθερη πρόσβαση στο περιεχόμενο σημαντικών τίτλων ελληνικών περιοδικών της συλλογής της Δημοτικής Βιβλιοθήκης Πατρών. Βρίσκονται καταχωρημένα κυρίως ιστορικά περιοδικά που εκδίδονταν στην περιοχή των Πατρών αλλά και γνωστά περιοδικά πανελλαδικής κυκλοφορίας που εκδίδονταν κατά το 19ο και στις αρχές του 20ού αιώνα.

<http://xantho.lis.upatras.gr/vouli/>

Ελληνικά Οικονομικά και Κοινωνικά Περιοδικά: Πρόκειται για ηλεκτρονικό ευρετήριο με τα βιβλιογραφικά δεδομένα του περιεχομένου μερικών εκ των σημαντικότερων ελληνικών περιοδικών εκδόσεων του 20ου αιώνα στο χώρο των κοινωνικών οικονομικών και πολιτικών επιστημών.

Στα Εργαλεία της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης περιλαμβάνονται: ο Νηρέας, η Ιχναίη, η Νημερτής και το Ευρετήριο Ελληνικών Ψηφιακών Πηγών:

<http://hippotoe.lis.upatras.gr/cgi-bin-EL/egwcgi/egwrtcl/targets.egw>

Νηρέας: Ο Κατάλογος της Βιβλιοθήκης και Κέντρου Πληροφόρησης. Περιλαμβάνει: **Τοπικό κατάλογο** με εγγραφές βιβλίων, Papers, Περιοδικών, CD-ROM κλπ.

(<http://hippotoe.lis.upatras.gr/cgi-bin-EL/egwcgi/303911/query.egw/-1+150.140.152.12:210/ADVANCE>) και

Ελληνικά Οικονομικά και Κοινωνικά Περιοδικά: (<http://xantho.lis.upatras.gr/vouli/>) Η συλλογή αποτελεί ένα ηλεκτρονικό ευρετήριο, με τα βιβλιογραφικά δεδομένα του περιεχομένου μερικών από τις σημαντικότερες ελληνικές περιοδικές εκδόσεις του 20ού αιώνα στο χώρο των κοινωνικών, οικονομικών και πολιτικών επιστημών. Περιέχει 5.205 εγγραφές από περιοδικά που ανήκουν στις συλλογές της Βιβλιοθήκης της Βουλής των Ελλήνων (βλ. και παραπάνω).

http://www.lis.upatras.gr/?page_id=694

Ιχναίη: Η Ιχναίη είναι το περιβάλλον ενοποιημένης αναζήτησης που στηρίζεται στην εφαρμογή MuseSearch. Ένας απεριόριστος αριθμός και κατηγορίες πηγών πληροφοριών μπορεί να αναζητείται συγχρόνως με μια απλή ερώτηση του χρήστη. Δεν υπάρχει ανάγκη να επανεισάγει τις ερωτήσεις ή τις πηγές.

http://www.lis.upatras.gr/?page_id=92

Νημερτής: Νημερτής είναι το ιδρυματικό αποθετήριο του Πανεπιστημίου Πατρών, το οποίο φιλοδοξεί να φιλοξενήσει όλη την πνευματική παραγωγή του ιδρύματος. Αυτή τη στιγμή λειτουργεί ως βάση για τις διδακτορικές διατριβές και τις μεταπτυχιακές εργασίες που έχουν εκπονηθεί στο Πανεπιστήμιο Πατρών.

<http://www.lis.upatras.gr/?cat=35>

Ευρετήριο Ελληνικών Ψηφιακών Πηγών: Περιλαμβάνει Βάσεις βιβλιογραφικών δεδομένων, Ψηφιακές συλλογές (Βάσεις πλήρους κειμένου), Ιδρυματικά αποθετήρια και Ηλεκτρονικά περιοδικά.

<http://muse.jhu.edu/>

Project Muse: Πρόγραμμα πρόσβασης μέσω Α.Π.Θ σε ηλεκτρονικά περιοδικά. Παρέχει τη δυνατότητα πρόσβασης στο πλήρες κείμενο περιοδικών, κυρίως στον τομέα των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών, που καλύπτουν θέματα λογοτεχνίας, ιστορίας, πολιτικών επιστημών, οικονομίας, φιλοσοφίας κ.λ.π. για τεύχη που εκδόθηκαν μετά τα μέσα της δεκαετίας του 1990 (βλ. λήμμα). Από τα περιοδικά που περιέχει, περισσότερο ενδιαφέρουν τις νεοελληνικές σπουδές τα ακόλουθα: *Journal of Modern Greek Studies*, *Arthuriana*, *Comparative Literature Studies*, *Philosophy and Literature*, *American Journal of Philology*, κ.ά. Είναι από τους πιο ολοκληρωμένους καταλόγους για ξενόγλωσσα άρθρα για

τις νεοελληνικές σπουδές. Περιλαμβάνει τόσο βιβλία όσο και άρθρα σε περιοδικά. Επίσης στο τμήμα UPCC books περιλαμβάνονται χιλιάδες ψηφιακά βιβλία από σημαντικούς πανεπιστημιακούς εκδοτικούς οίκους και επιτρέπεται να ερευνηθούν και να εξεταστούν τα βιβλία στο διαδικτυακό περιβάλλον.

<http://www.myriobiblos.gr/greekliterature/>

Μυριόβιβλος: Συλλογή ανθολογίας νεοελληνικών κειμένων. Η Μυριόβιβλος είναι τμήμα του διαδικτυακού πολιτιστικού κέντρου artoros της Εκκλησίας της Ελλάδας. Στα υπόλοιπα τμήματα του artoros περιλαμβάνονται τα: μαγκαζίνο (www.cultura.gr), πινακοθήκη (www.eikastikon.gr), ακροάσεις (www.musicale.gr), εκπομπές (www.aula.gr) και στρογγυλές τράπεζες (www.discussion.gr). Τα περιεχόμενα της νεοελληνικής γραμματείας στη Μυριόβιβλο κατανέμονται ως εξής: Σταμνί ποίησης, Πεζογραφία, Επιφυλλίδα, Δοκίμιο, Κριτικές, Ιστορία-Χρονικά, Μαρτυρίες, Επιστολές, Ομιλίες, Δημοτικό τραγούδι και Λαογραφία. Πέρα από τον τομέα της νεοελληνικής γραμματείας η μυριόβιβλος παρέχει υλικό και για άλλους επιστημονικούς χώρους: Αγία Γραφή, Λειτουργικά κείμενα, Η ζωή του πιστού, Μοναχισμός, Πατρολογία, Θεολογία, Εκκλησιαστική ιστορία, Εκκλησιαστικό δίκαιο, Εκκλησιαστική τέχνη, Ακολουθίες, Φιλοσοφία, Κοινωνιολογία, Βυζαντινός πολιτισμός, Νεοελληνική Ιστορία, Χριστιανική Ευρώπη και Διαχρονικός διάλογος. Ιδιαίτερα αξιόλογα είναι και τα αφιερώματα που υπάρχουν στη Μυριόβιβλο μεταξύ των οποίων συγκαταλέγονται τα ακόλουθα: Αφιέρωμα στο Διονύσιο Σολωμό, στο Γεώργιο Καραϊσκάκη και στο δημοτικό τραγούδι. Τέλος η ιστοσελίδα συμπληρώνεται και με παρουσιάσεις βιβλίων και περιοδικών. Από τα βιβλία που παρουσιάζονται περισσότερο μας αφορούν τα ακόλουθα: Αγαπίου Λάνδου (*Αμαρτωλών Σωτηρία*), Γιάννης Ξανθούλης (*Κωνσταντινούπολη: μια πόλη στη λογοτεχνία*) Olivier Clement (*Οι καιροί που καλούν την εκκλησία*) κ.ά.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει η ενότητα Κριτικές, όπου απαντούν κριτικά κείμενα λογοτεχνών (π.χ. Καβάφης, Μάρκογλου, Παλαμάς). Το ίδιο συμβαίνει και με την ενότητα Δοκίμια (π.χ. Εγγονόπουλος, Εμπειρικός, Παλαμάς, Σεφέρης). Ενδιαφέρον παρουσιάζουν και τα πεζογραφικά κείμενα που θησαυρίζονται (π.χ. Καζαντζάκης).

<http://www.nationalgallery.gr/site/content.php>

Εθνική Πινακοθήκη: Διαθέτει συλλογές ζωγραφικής, γλυπτικής, χαρακτηριστικής, σχεδίων και κατασκευών - εγκαταστάσεων. Η αναζήτηση γίνεται κατά τίτλο έργου, κατά καλλιτέχνη ή κατά χρονολογία. Παρέχεται πλήρης κατάλογος των καλλιτεχνών που συμμετέχουν σε όλες τις παραπάνω κατηγορίες με αλφαβητική σειρά. Η έκθεση της Πινακοθήκης περιλαμβάνει τις εξής κατηγορίες: Μεταβυζαντινή τέχνη, Δομήνικος Θεοτοκόπουλος, Επτανησιακή Σχολή, 19ος αιώνας, 20ός αιώνας, Δυτικοευρωπαϊκή τέχνη, Γλυπτική - 19ος αιώνας και Γλυπτική - 20ός αιώνας. Η έκθεση γλυπτοθήκης περιέχει μια πληθώρα σειρών γλυπτικής που οργανώνονται στις ακόλουθες κατηγορίες: Λαϊκή γλυπτική, επτανησιακή γλυπτική, νεοκλασική γλυπτική, από τον κλασικισμό στο ρεαλισμό, επιτόμβια γλυπτική, Από τον 19ο στον 20ό αιώνα, Γιαννούλης Χαλεπάς, Μοντερνισμός και παράδοση, Ανθρωποκεντρισμός, Αφαίρεση, Ποπ Αρτ, Μετά τον Μοντερνισμό, Ξένοι καλλιτέχνες.

<http://nebula.lib.auth.gr/>

Ο on-line κατάλογος του Συστήματος Βιβλιοθηκών του Α.Π.Θ. (OPAC): Χρησιμεύει στον εντοπισμό των βιβλίων, περιοδικών (τίτλων) και λοιπού έντυπου και οπτικοακουστικού υλικού που υπάρχουν στις βιβλιοθήκες του Α.Π.Θ. (βλ. αναλυτικά www.lib.auth.gr).

<http://www.nlg.gr/>:

Εθνική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας: Πέραν του εντοπισμού του έντυπου υλικού που υπάρχει στο Δημόσιο Κατάλογο της βιβλιοθήκης, ο ερευνητής έχει πρόσβαση και στις εξής ψηφιακές υπηρεσίες:

Ελληνικό Κέντρο Διαχείρισης ISBN – ISSN – ISMN : Αναζήτηση σε όλες τις εκδόσεις από το 2002 που έχουν λάβει μοναδικούς αριθμούς ISBN (βιβλία, μονογραφίες κ.λ.π.), ISSN (περιοδικές εκδόσεις) και ISMN (μουσικές εκδόσεις).

Ορας: Περιέχει τις εγγραφές των βιβλιογραφικών στοιχείων του υλικού της ΕΒΕ (εκτός από τα χειρόγραφα) και παρέχει τη δυνατότητα ποικίλων μορφών αναζήτησης του υλικού αυτού, μέσω των διάφορων ευρετηρίων που περιλαμβάνονται.

Ελληνική Εθνική Βιβλιογραφία: Επίσημη καταγραφή της εθνικής παραγωγής της χώρας. Η περιήγηση γίνεται σύμφωνα με το έτος της εθνικής βιβλιογραφίας, τον εκδότη, το θέμα και το συγγραφέα.

Χειρόγραφα και Ομοιότυπα: Περιλαμβάνει μια από τις μεγαλύτερες συλλογές ελληνικών κωδικών διεθνώς και πολύτιμα αρχεία. Ένα τμήμα του υλικού αυτού βρίσκεται ψηφιοποιημένο.

Επετηρίδες: Επιστημονικές Επετηρίδες των φιλοσοφικών σχολών των Πανεπιστημίων Αθήνας και Θεσσαλονίκης για τα έτη από το 1925 – 1977. Η αναζήτηση γίνεται με βάση το συγγραφέα ή τον τίτλο του άρθρου. Υπάρχει κατάλογος συγγραφέων και κατάλογος άρθρων.

Εφημερίδες: Το e-φημερίς αποτελεί μια συλλογή ψηφιοποιημένων εφημερίδων της εθνικής βιβλιοθήκης της Ελλάδος με δυνατότητα αναζητήσεων. Παρέχεται πρόσβαση στο πλήρες κείμενο των εξής εφημερίδων (ιστότοπος: <http://www.nlg.gr/dlefimerides.htm>) :

Ελευθερία (1944-1967)

Εμπρός (1896-1969)

Ριζοσπάστης (1917-1983)

Σκρίπ (1893-1911)

Ταχυδρόμος (της Αιγύπτου) (1958 – 1977)

Μακεδονία (1911 – 1981)

Ακρόπολις (1883-1884)

Οι κατάλογοι που περιλαμβάνει είναι: Ορας, καθιερωμένοι όροι ΕΒΕ (περιλαμβάνονται οι εξής κατηγορίες καθιερωμένων επικεφαλίδων: Ονόματα Φυσικών Προσώπων, Συλλογικά Όργανα, Θεματικές Επικεφαλίδες, Γεωγραφικά Ονόματα, Ομοιόμορφοι Τίτλοι, Οικογενειακά Ονόματα, Όνομα/Τίτλος ως Θέμα, Σειρές), Χειρόγραφα όπου δημιουργήθηκε ψηφιακή βάση ευρετηρίων όλων των καταλόγων, που περιλαμβάνει τα ευρετήρια ονομάτων, τόπων, θεματικών όρων, πινάκων χειρογράφων και αρχών(incipit) και επιτρέπει την αναζήτηση σε συγκεντρωτικούς και επιμέρους ψηφιακούς καταλόγους. Υπάρχει επίσης κατάλογος εκδοτών και περιοδικά Heal – Link. Οι ψηφιακές συλλογές αποτελούνται από επετηρίδες, εφημερίδες και χειρόγραφους κώδικες (βλ. και παραπάνω).

<http://www.openarchives.gr/>

Openarchives.gr: Μηχανή αναζήτησης σε ελληνικό ψηφιακό περιεχόμενο επιστήμης και πολιτισμού, στο ψηφιοποιημένο υλικό 70 συλλογών και 51 φορέων. Στις συλλογές περιλαμβάνονται ιδρυματικά αποθετήρια φορέων έρευνας, περιοδικά, ψηφιακά αρχεία και ειδικές συλλογές, καθώς και το Εθνικό Αρχείο διδακτορικών διατριβών. Στους φορείς περιλαμβάνονται Πανεπιστήμια / ΑΤΕΙ, φορείς πολιτισμού, ερευνητικά κέντρα, δημόσιες

και δημοτικές βιβλιοθήκες, εκπαιδευτικοί φορείς, θρησκευτικοί και εκκλησιαστικοί φορείς, επιστημονικές εταιρείες και δημόσιοι φορείς. Ιστότοπος ιδιαίτερα χρήσιμος για την πρόσβαση στο πλήρες κείμενο λογοτεχνικών βιβλίων, περιοδικών, άρθρων και δοκιμίων, καθώς και στους τίτλους και το περιεχόμενο διδακτορικών διατριβών. Η παράλληλη ανάρτηση της ιστοσελίδας του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ) ενισχύει τις δυνατότητες αναζήτησης εξασφαλίζοντας τη μέγιστη εμβέλεια στις ελληνικές ψηφιοποιημένες διαδικτυακές πηγές.

<http://openlit.teimes.gr/default.aspx>

Ανοιχτή λογοτεχνία: Ιστοσελίδα της ερευνητικής ομάδας Ανοιχτή Λογοτεχνία - openLit που συστήθηκε το 2003 από πανεπιστημιακούς διδάσκοντες και ερευνητές της Νεοελληνικής και Συγκριτικής Φιλολογίας, της Ανοιχτής και εξ Αποστάσεως Εκπαίδευσης, και των Εκπαιδευτικών Εφαρμογών Πληροφορικής και Πολυμέσων. Ασχολείται με την ανάπτυξη θεωρητικού προβληματισμού και σύγχρονης μεθοδολογίας για την πανεπιστημιακή διδασκαλία της λογοτεχνίας στην εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Στην ενότητα *Έργο της ερευνητικής ομάδας* παρουσιάζονται δείγματα εκπαιδευτικού υλικού της ομάδας ανοιχτή λογοτεχνία, ανακοινώσεις σε συνέδρια και δημοσιεύσεις. Χρήσιμοι (ιδίως για τη νεοελληνική λογοτεχνία) οι προσβάσιμοι σύνδεσμοι: Ανθολόγια, κριτικά κείμενα, λεξικά, σελίδες για σύγχρονους Έλληνες συγγραφείς και ψηφιακή βιβλιοθήκη. Στην ενότητα *Βιβλιογραφία*, υπάρχει συγκεντρωτικός κατάλογος περιοδικών σχετικών με τις ανθρωπιστικές επιστήμες και τις νέες τεχνολογίες και χρήσιμες συνδέσεις με πληροφορίες για αυτά. Τα περιοδικά που περιλαμβάνει είναι: *Computers & the Humanities*, *Literary and Linguistic Computing*, *Journal of Educational Multimedia & Hypermedia*, *Journal of Educational Computing Research*, *Journal of Interactive Media in Education*, *Postmodern Culture* και *Computers and Texts*. Στην ενότητα *Χρήσιμοι Δεσμοί* εντοπίζονται τα Προγράμματα Λογοτεχνικών Σπουδών σε Ευρωπαϊκά Ανοιχτά Πανεπιστήμια και Ερευνητικές Ομάδες, καθώς και το τμήμα Υπερκείμενο που περιέχει κατάλογο διευθύνσεων με πληροφορίες και μελέτες σχετικά με αυτό το ζήτημα. Βρίσκεται, επίσης, διαθέσιμο χρήσιμο υποστηρικτικό υλικό για τη διδασκαλία της νεοελληνικής λογοτεχνίας με σχετικές διευθύνσεις στο διαδίκτυο, κατάλογος διευθύνσεων σχετικών με την ηλεκτρονική τέχνη και κατάλογος περιοδικών και ενώσεων με την αντίστοιχη ηλεκτρονική τους διεύθυνση για άμεση πρόσβαση.

<http://pao.chadwyck.co.uk/do>

Periodicals Archive Online: Βάση που παρέχει δυνατότητα πρόσβασης μέσω ΑΠΘ στο πλήρες κείμενο εκατοντάδων ψηφιοποιημένων περιοδικών από τον χώρο των τεχνών, των ανθρωπιστικών και των κοινωνικών επιστημών.

<http://www.papadiamantis.net/>

Εταιρεία Παπαδιαμαντικών Σπουδών: Η Εταιρεία έχει ως σκοπό τη μελέτη και τη διάδοση του έργου του Σκιαθίτη συγγραφέα, την ενίσχυση και οργάνωση της έρευνας, μελέτης και διδασκαλίας των σχετικών με τον βίο και το έργο του συγγραφέα Αλέξανδρου Παπαδιαμάντη, καθώς και την επιστημονική έρευνα και μελέτη όλων των συναφών κλάδων σπουδών που προάγουν τις γνώσεις σχετικά με το ως άνω θέμα. Ο ιστότοπος, που φιλοδοξεί μελλοντικά να γίνει διαδραστικός, περιλαμβάνει τα βιογραφικά του συγγραφέα, το πρωτότυπο και μέρος του μεταφραστικού του έργου, την πρόσληψή του από τις άλλες τέχνες, καθώς και μελέτες που έχουν γίνει πάνω σ' αυτό (με τη μορφή βιβλίων, διατριβών, άρθρων, αφιερωμάτων περιοδικών).

Ιδιαίτερα καινοτόμο για Νεοέλληνα συγγραφέα είναι το γεγονός ότι ολόκληρο το πρωτότυπο έργο του (διηγήματα, μυθιστορήματα, ποιήματα και άρθρα, αλληλογραφία) παρατίθεται ψηφιοποιημένο, μάλιστα από κριτικές εκδόσεις. Το ίδιο συμβαίνει και με τις μεταφράσεις του είτε ως μεταφράζοντος είτε ως μεταφραζόμενου. Γενικότερα, το υλικό του ιστότοπου είναι απόλυτα ψηφιοποιημένο, γεγονός που το καθιστά ένα πολύ χρήσιμο και εύχρηστο εργαλείο για τους μελετητές. Στην ενότητα που περιλαμβάνει μελέτες για τον συγγραφέα, υπάρχουν ψηφιοποιημένα βιβλία, άρθρα, αφιερώματα περιοδικών, πρακτικά συνεδρίων και διδακτορικές διατριβές. Ο ιστότοπος θησαυρίζει, επίσης, παλιές εκδόσεις του παπαδιαμαντικού έργου.

Όσον αφορά την παρουσία του Παπαδιαμάντη στις τέχνες, θησαυρίζεται μεγάλη συλλογή από φωτογραφίες του συγγραφέα και του σπιτιού του στη Σκιάθο, από ζωγραφικά και γλυπτικά πορτραίτα, από την εικονογράφηση των διηγημάτων του και από τον ναό του Αγίου Ελισαίου όπου συχνά έψαλλε ο συγγραφέας. Επίσης, έχουν αναρτηθεί στον ιστότοπο ψηφιακά αρχεία από ντοκυμαντέρ της Δημόσιας Τηλεόρασης – πρώην ΕΡΤ– με θέμα τον Παπαδιαμάντη. Οι ενότητες με θέμα τον Παπαδιαμάντη στη μουσική και το θέατρο είναι υπό ανάπτυξη.

<http://search.proquest.com/legacyredirect/pao/index>

Proquest: Βάση που παρέχει δυνατότητα πρόσβασης μέσω Α.Π.Θ στο πλήρες κείμενο εκατοντάδων ψηφιοποιημένων περιοδικών από τον χώρο των τεχνών, των ανθρωπιστικών και κοινωνικών επιστημών. Πιο συγκεκριμένα, το *Periodical Archives Online (PAO)* (βλ. λήμμα παραπάνω) αποτελεί ένα από τα μεγαλύτερα αρχεία με παλαιά τεύχη περιοδικών (backfiles). Το Σύστημα Βιβλιοθηκών του Α.Π.Θ. εξασφάλισε πρόσβαση στις συλλογές 2,3,4 και 6 του *Periodicals Archive Online (PAO)* οι οποίες συνολικά περιλαμβάνουν παλαιά τεύχη από 325 τίτλους περιοδικών. Η Μονάδα Δικτυακού Τόπου προχώρησε σε διασύνδεση της πλατφόρμας των *Periodical Archives Online (PAO)*, με JSTOR ή/και ProjectMUSE.

<http://pergamos.lib.uoa.gr/>

Πέργαμος: Φιλοξενεί την ψηφιακή συλλογή του Ιστορικού Αρχείου του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, το Λαογραφικό Αρχείο και τη Μουσειακή Συλλογή του ΕΚΠΑ, τη Θεατρική Συλλογή, τη Συλλογή Μουσικής Βιβλιοθήκης Κ.Α. Ψάχου, τη Συλλογή Μουσείου Ορυκτολογίας, τα Χειρόγραφα Σπουδαστηρίου Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας, τη Συλλογή Δημοσιευμένων Εκλογικών Αποτελεσμάτων και το Αρχείο των ελληνικών κοινοτήτων της Κωνσταντινούπολης. Από τα παραπάνω, αξιόλογα ερευνητικά εργαλεία για τους νεοελληνιστές είναι τα ακόλουθα: το Ιστορικό Αρχείο, το Λαογραφικό Αρχείο και η Μουσειακή Συλλογή και τα Χειρόγραφα Σπουδαστηρίου Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας. Αναλυτικότερα, το Ιστορικό Αρχείο περιέχει πρωτανικούς λόγους, επετηρίδες, εκατονταετηρίδες, ποιητικούς αγώνες, βιβλία, 527 λευκώματα φωτογραφιών, το αρχείο γραμματείας συγκλήτου ((Πρακτικά Συγκλητικών Επιτροπών, Αρχαιρεσιών και Αρχείο Λυτών Εγγράφων Πρωτοκόλλου), το αρχείο της Φιλοσοφικής, Νομικής, Φυσικομαθηματικής, Θεολογικής και Ιατρικής Σχολής με τα πρακτικά των συνεδριάσεων των καθηγητών. Το Λαογραφικό Αρχείο περιλαμβάνει Αρχείο πρωτογενούς λαογραφικής ύλης - Συλλογή χειρογράφων, Λαογραφικά αντικείμενα, Κοσμήματα και Ενδύματα. Τα Χειρόγραφα Σπουδαστηρίου Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας διασώζουν χειρόγραφους κώδικες και έντυπα βιβλία. Η ψηφιοποίηση των έντυπων βιβλίων περιλαμβάνει τα βιβλία από το ΙΣΤ'-Ζ'. Από τα χειρόγραφα του Σπουδαστηρίου Βυζαντινής και Νεοελληνικής Φιλολογίας τέσσερα είναι

βυζαντινά και τα υπόλοιπα μεταβυζαντινά, ως επί το πλείστον εκκλησιαστικού περιεχομένου.

<http://diglib.ypepeth.gr/awweb/main.jsp>

Δημόσιες Βιβλιοθήκες: Ηλεκτρονική βάση μιας κεντρικής ψηφιακής βιβλιοθήκης όπου συγκεντρώνονται φυσικά τεκμήρια, πριν από το 1920, που ψηφιοποιήθηκαν από 46 Δημόσιες Βιβλιοθήκες της χώρας.

<http://www.sarantakos.com/keimena.html>

Κείμενα: Συγκέντρωση νεοελληνικών λογοτεχνικών κειμένων που υπάρχουν στο διαδίκτυο, ώστε να είναι εύκολη η πρόσβαση σε αυτά. Απογράφονται κείμενα μόνο στην ελληνική γλώσσα και όχι μεταφράσεις. Ο ιστότοπος δημιουργήθηκε από τον Γιώργο Σαραντάκο. Ταυτόχρονα έγινε και μια συνεργατική προσπάθεια πληκτρολόγησης με τίτλο *Κείμενα μαζί* και μια *Ανθολογία ποιημάτων από την Επιθεώρηση Τέχνης*.

<http://www.sek.edu.gr/>

Το Σώμα Ελληνικών Κειμένων (ΣΕΚ) δημιουργήθηκε με στόχο τη γλωσσολογική έρευνα της Ελληνικής και είναι το πρώτο ηλεκτρονικό σώμα κειμένων που περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα προφορικών και γραπτών κειμενικών ειδών της σύγχρονης γλώσσας.

<http://www.snhell.gr/>

Σπουδαστήριο Νέου Ελληνισμού: Περιλαμβάνει ευρύ πολιτισμικό υλικό στην ψηφιακή βιβλιοθήκη. Πιο συγκεκριμένα, η ιστοσελίδα του Σπουδαστηρίου Νέου Ελληνισμού παρέχει :

α) Ανθολόγιο Λογοτεχνίας: Ανθολόγιο κειμένων από τη νεοελληνική λογοτεχνία. Η ταξινόμηση είναι αλφαβητική κατά συγγραφέα. Κάτω από τον τίτλο κάθε κειμένου δηλώνεται η προέλευσή του. Περιέχονται 856 έργα.

β) Ανθολόγιο Αναγνώσεων: Ανθολόγιο αναγνώσεων σε μορφή mp3. Η ταξινόμηση γίνεται αλφαβητικά. Κάτω από τον τίτλο της κάθε ανάγνωσης δηλώνεται ο αναγνώστης και η προέλευσή της. Περιέχονται συνολικά 378 αναγνώσεις.

γ) Ανθολόγιο Μαρτυριών: Μαρτυρίες για το Νέο Ελληνικό Πολιτισμό και την Ιστορία με αλφαβητική ταξινόμηση. Κάτω από τον τίτλο του κάθε κειμένου δηλώνεται η προέλευσή του. Περιέχονται συνολικά 939 μαρτυρίες.

δ) Ανθολόγιο Παιδικό: Ανθολόγιο Παιδικής Λογοτεχνίας και Παράδοσης. Η ταξινόμηση γίνεται ανά κατηγορία. Κάτω από τον τίτλο κάθε κειμένου δηλώνεται η προέλευσή του. Περιέχονται συνολικά 272 έργα.

ε) Χρονολόγιο: Χρονολογικός πίνακας ελληνικής και ξένης λογοτεχνίας και ιστορίας (1801 - 1981) βασισμένος στο χρονολόγιο της *Ιστορίας της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας* του Κ.Θ. Δημαρά και σε *Τετράδια Εργασίας* του Γ.Π. Σαββίδη. Η αναζήτηση γίνεται είτε ανά έτος, είτε με μια λέξη κλειδί ή με συνδυασμό των δύο κριτηρίων.

στ) Έργα Αναφοράς: Το τμήμα αυτό περιέχει τα ακόλουθα έργα: Αγίου Νικοδήμου Αγιορείτου, *Συναξαριστής των δώδεκα μηνών του ενιαυτού* (Εκδόσεις Δόμος, 2005), *Λεξικό Νεοελληνικών Παραθεμάτων και Αφορισμών* (επιμέλεια: Γ.Π. Σαββίδης), *Λεξικά, χρονολόγια, βιβλιογραφίες, βιογραφίες κλπ.* σε ηλεκτρονική μορφή.

ζ) Συνδέσεις: Συγκεντρώνονται συνδέσεις για την Ελληνική Λογοτεχνία, τις Βιβλιοθήκες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, τα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα στην Ελλάδα και στο εξωτερικό και τους οργανισμούς στην Ελλάδα και στο εξωτερικό. Όλες οι παραπάνω συνδέσεις αφορούν τη Νεοελληνική Λογοτεχνία και Φιλολογία. Κάτω από τον τίτλο κάθε

συνδέσμου υπάρχει σύντομη περιγραφή του περιεχομένου του.

η) Κατάλογος: Είναι χωρισμένος σε 3 ενότητες:

- Αρχεία: Χωριστοί κατάλογοι για τα αρχεία Κ.Θ. Δημαρά, Γ.Π. Σαββίδη και Κ.Π. Καβάφη και ηλεκτρονική έκδοση του αρχείου Καβάφη (ψηφιοποιημένα χειρόγραφα, εικόνες, σημειώματα και επιστολές του, κατάλογο βιβλιοθήκης Καβάφη, βιβλιογραφία ελληνική και ξενόγλωσση για το έργο του Καβάφη μέχρι σήμερα, από την οποία κάποιοι τίτλοι είναι πλήρους κειμένου, βλ. σχετικό λήμμα παραπάνω).
- Περιοδικά: Χωριστοί κατάλογοι για τα ελληνικά περιοδικά 19ου και 20ού αιώνα και ξένα περιοδικά.
- Βιβλία ή Φυλλάδια: Κατάλογος των φυλλαδίων (κυρίως του 19ου αιώνα) από τις βιβλιοθήκες του Κ.Θ. Δημαρά και Γ.Π. Σαββίδη.

Ο ιστότοπος έχει αναρτημένη βιογραφία και εργογραφία των Κ.Π. Καβάφη, Κ.Θ. Δημαρά και Γ.Π. Σαββίδη.

http://www.swetswise.com/public/login.do?sessionId=VjRupeOL2qNicX8RllvW9w_.pasc1?redirectUrl=/titleBank/getAtoZList.do

Swetswise: Πρόκειται για μια εκτεταμένη βάση δεδομένων ηλεκτρονικών περιοδικών που παρέχει πρόσβαση σε πάνω από 13.000.000 αναφορές και συνδέεται με άρθρα πλήρους κειμένου(17.000 τίτλοι). Διαθέτει ακόμα τον πληρέστερο κατάλογο με e-books που ξεπερνά το 1.000.000 ηλεκτρονικά βιβλία.

Ο κατάλογος ελέγχθηκε από την Λ. Αραμπατζίδου και συμπληρώθηκε από την Γ. Φαρίνου-Μαλαματάρη και τους μεταπτυχιακούς φοιτητές Ι. Βαγγελοκόστα, Κ. Δρουγαλά, Β. Θεολόγου, Γ. Καλογήρου, Μ. Μαρκοπούλου, Δ. Μπισχινιώτη, Χρ. Στυλιανού, Ηρ. Τρουλάκη.

22/2/2010

Ο κατάλογος αναθεωρήθηκε και συμπληρώθηκε από την Λ. Αραμπατζίδου και τη μεταπτυχιακή φοιτήτρια Ελένη Κατσαβέλη.

Καλοκαίρι 2014